

Succulenta

73 e

Jaargang

Nr. 6
December 1994

**Tijdschrift van de Nederlands-Belgische vereniging
van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten**

Succulenta

is het tijdschrift van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten

Auteursrecht:

gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen schriftelijke toestemming van auteur/illustrator, alsmede onder duidelijke bronvermelding.

Redactieadres:

Prins Willem-Alexanderlaan 104
6721 AE Bennekom

Redactie:

C.A.L. Bercht
L.E. Groen
J.J. de Morree
A.B. Pullen
A.J. van Uijen
B.J.H. Zonneveld

Lay-out:

A.C.M. van Zuylen

Druk

Drukkerij van Spijk, Venlo

December is traditioneel de tijd van de quizzen in de vereniging. Velen vinden dat prachtig, anderen vinden het maar niets. En hoe gaat dat? Eén van de leden legt een hele rij vragen voor aan de anderen. De vragen zijn meestal moeilijk te beantwoorden. Waarschijnlijk omdat die vragen vooral de vragen van de quizmaster zijn. De vragen zijn te individueel, te toevallig. Gezellig is het er naar mijn ervaring altijd en er wordt veel gelachen. Gezelligheid, eigen ideeën en niveau houden ons, zoals uit de enquête blijkt bezig.

Het bestuur gaat ervan uit dat de resultaten van de enquête de toekomstige activiteiten van de vereniging voor een groot deel moeten gaan bepalen. Een meerderheid van de leden onderschrijft de weg zoals in "Succulenta 2000" wordt aangegeven. Het bestuur zag daarin aanleiding om een aantal ideeën in de laatste algemene vergadering naar voren te brengen. De belangrijkste daarvan werden door de vergadering ondersteund.

Het komt er echter op aan die plannen ook uit te voeren. In de komende tijd zal het bestuur leden benaderen om dat te bereiken.

Dat samenwerking voorop staat betekent voor het bestuur ondermeer dat zij een poging zal doen om te komen tot één blad over succulenten in het Nederlandse taalgebied. Onze zorg daarbij is dat de reden van het bestaan van Succulenta (zie artikel 2 van de statuten) daarin gestalte krijgt. Hoe meer mensen daarbij betrokken zijn, hoe beter die doelstelling en die over natuur en milieu en natuurbehoud (zie enquête) werkelijk inhoud krijgt. Over bijvoorbeeld milieu schrijven zo dat het interessant is en niet belerend, is moeilijk. Dergelijke mensen te vinden is niet alleen voor het tijdschrift nodig, maar ook voor de vereniging.

In de enquête wordt verondersteld dat de organisatie van activiteiten te weinig gericht is op verspreid wonende leden. Het bestuur neemt deze opmerking ter harte. Meer individuele benadering van die leden - 40 % van het ledenbestand - is vanwege hun aantal echter onmogelijk.

Wat activiteiten betreft is de praktijk dat het bestuur de jaarvergaderingen, de bijeenkomsten rond landelijke tentoonstellingen en jubilea organiseert. De afdelingen zorgen voor de 'dagelijkse' contacten en activiteiten.

Wanneer dit onvoldoende functioneert of een te zware belasting is voor de afdelingen, is het wellicht mogelijk dat afdelingen zich meer regionaal gaan organiseren en gezamenlijk activiteiten verzorgen. Die zouden de verspreid wonende leden zodanig kunnen interesseren, dat zij daaraan deel nemen; of wellicht ontstaat er iets als een nieuwe afdeling, maar lossen en eigenlijk gericht op het onderlinge contact van dicht bij elkaar wonende leden.

Zo'n enquête levert goede voornemens op. Daar laten we het niet bij. Het bestuur wenst U een prettige jaarwisseling en een goed 1995.

Namens het bestuur, K.F. Zaunbrecher, voorzitter.

EUPHORBIA'S VAN MADAGASCAR

Peter Knippels

Het eiland Madagascar wordt gekenmerkt door een geheel eigen flora en fauna. Onder de succulenten van het eiland komt een groot aantal endemische geslachten en soorten voor, die qua groeivorm afwijken van succulenten van het Afrikaanse continent. In dit artikel wordt de aandacht gericht op enkele euphorbiasoorten die op het eiland voorkomen.

Euphorbia neohumbertii var. *neohumbertii*
(foto's van de schrijver)

Madagascar heeft een oppervlakte van circa 587.000 km² (Nederland 36.000 km²). Het eiland wordt omsloten door de Straat van Mozambique in het westen en door de Indische Oceaan in het oosten. Madagascar ligt tussen 3° en 26° Zuiderbreedte en tussen 42° en 51° Oosterlengte, ter hoogte van Mozambique, Zimbabwe, Zambia en Botswana. De hoofdstad van de Malagassische Republiek (République Malgache), zoals het eiland staatkundig heet, is Antananarivo. Andere plaatsen zijn onder andere Tamatave, Manakra en Fort Dauphin (alle aan de oostkust) en Tuléar aan de westkust.

Van 1896 tot 1960 was Madagascar een Franse kolonie. Door de Franse aanwezigheid in het verleden is het Frans nog steeds één van de voertalen.

De belangrijkste agrarische producten zijn rijst (westkust), cassave (gehele eiland), suikerriet (noorden en noordwesten) en die uit de veeteelt. Landbouw wordt met name bedreven in de vruchtbare gedeelten van het eiland: de vulkanische delen en enkele bekkens die met name uit meerbodems en moerassen bestaan en dikwijls met een dikke humuslaag zijn bedekt. De hoogvlakten op het centrale deel van het eiland zijn onvruchtbaar door de aanwezigheid van

Euphorbia viguieri var. *ankarafantaisensis*

Euphorbia viguieri var. *capuroniana*

laterietzanden.

De industrie betreft met name de verwerking van landbouw- en veeteeltproducten met als belangrijkste producten zeep, tabaksproducten en verf. Op en in het eiland zijn vele delfstoffen aanwezig. Zo zijn 70 verschillende ertsen bekend. Hiervan worden slechts enkele op commerciële basis gewonnen en geëxporteerd (grafiet, mica, halfedelstenen en chroomerts).

Geologie

Het oosten en het midden van het eiland worden ingenomen door een plateau van gesteenten (graniet, gneis) en varieert in hoogte tussen 800 en 1800 meter. Op het plateau bevinden zich enkele noord-west gerichte bergketens, onder andere in het noorden het Tsaratanana-gebergte - tot 2880 meter hoog - en het Ankaratra-gebergte - tot 2.644 meter hoog - dat in het midden van het eiland ligt. Aan de oost- en de westkust daalt het plateau geleidelijk af tot zeeniveau. Langs de westkust bevinden zich brede kustvlakten. De noordkust is steil. De kust aan de zuidkant van het eiland wordt gekenmerkt door een klifkust en door hoge zandduinen.

De kristallijne gesteenten van het centrale plateau zijn door de regenval sterk verweerd waardoor laterietzanden (de zogenaamde terres rouges) zijn ontstaan. Deze rode kleur van de bovenste aardlaag, veroorzaakt door een hoog ijzer- en aluminiumgehalte, is karakteristiek voor het eiland en waaraan Madagascar de naam 'het rode eiland' dankt. Net als andere tropische regenwoudgebieden ontkomt ook Madagascar niet aan groots opgezette ontbossingsprojecten. Door wind- en watererosie spoelt na het kappen van de bomen de bovenste, veelal dunne, vruchtbare aardlaag weg en verdwijnen de resterende vegetatie en de dierlijke bewoners. Daarna is geen nieuwe plantengroei meer

mogelijk. Lege, levenloze vlakten zijn het bedroevende resultaat.

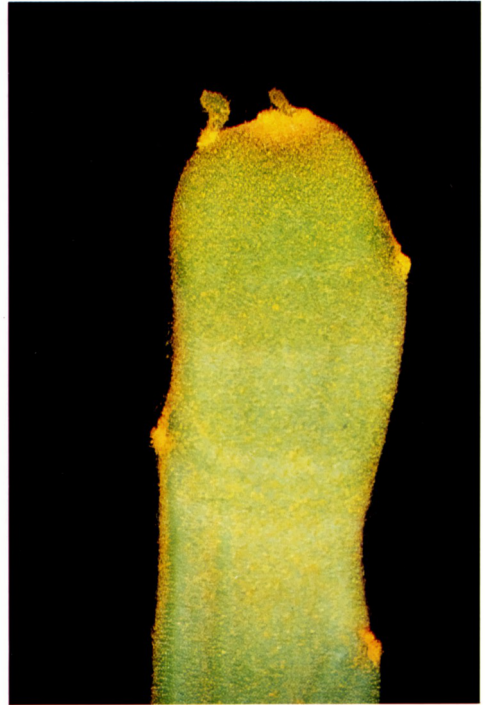
Klimaat

Door de lengte van 1600 km en de (bijna) noord-zuid ligging kent het eiland duidelijke temperatuurverschillen: een gemiddelde jaartemperatuur van 26 °C in het noorden en in het zuiden een gemiddelde van 23 °C. De maximumtemperatuur op het plateau in het binnenland is ca. 10 °C lager dan die bij de kust (28-30 °C). Het klimaat op Madagascar wordt het gehele jaar bepaald door de heersende zuidoostpassaat. Het eiland ligt vrijwel loodrecht op de richting van deze passaat. Daarnaast ligt Madagascar in het gebied waar de warme luchtstromen uit de equatoriale gebieden (in het noorden) en de koude luchtstromen uit hogere breedten (in het zuiden) elkaar treffen. Deze botsing van luchtstromen leidt tot cyclonen en onweer boven het eiland.

Door de richting van de passaat neemt de neerslag af van oost naar west. In januari valt aan de oostkust 300-400 mm neerslag tegen tot 100 mm aan de westkust. In juni valt op het oostelijk deel van het eiland 100-200 mm neerslag en op het westelijk deel minder dan 25 mm. Het natste deel van Madagascar is het gebied rond de Antongil-baai met een neerslag van ongeveer 3000 mm per jaar. Het droogste deel is het zuidwestelijk kustgebied, waar zich droge steppen bevinden. De verschillen in neerslag hebben ook hun effect op de plantengroei. Het oostelijk deel van het eiland wordt gekenmerkt door bossen en aan de kust mangrovebossen. Het plateau wordt getypeerd door savanne-vegetatie.

Flora

Door de 'vroeg' afscheiding van Madagascar van Afrika in het Mesozoïcum (270 miljoen jaar geleden) heeft zich op het

Euphorbia xylophylloides

eiland een geheel eigen flora kunnen ontwikkelen. Zo zijn er ongeveer honderd plantengeslachten bekend die endemisch op het eiland zijn. Daarnaast is een aantal geslachten bekend dat zowel vertegenwoordigers kent op het Afrikaanse continent als op Madagascar. Bij vergelijking van de groeivorm van deze planten blijkt dat beide groeigebieden sterk van elkaar afwijken en geen affiniteit vertonen. Voor het geslacht *Euphorbia* geldt dat in Afrika voornamelijk hoge, succulente boomsoorten (bijvoorbeeld *E. candelabrum* en *E. cooperi*) en bolvormige soorten (bijvoorbeeld *E. meloformis* en *E. obesa*) voorkomen. Deze groeivormen komen niet voor op Madagascar. De Madagascar-soorten zijn niet echt succulent, maar meer houtachtig (Rauh, 1985). Rauh (1985) onderscheidt drie groeigebieden van euphorbiasoorten op Madagascar:

Euphorbia paulianii

- Het noordelijk deel

Op dit deel van het eiland valt relatief weinig regen en is het derhalve droog. Hier worden drie gebieden onderscheiden: het Diego-Suarezgebied, de Montagnes des Français en de Falaise de l'Ankara.

- Het zuidwestelijk deel

Hier komen de euphorbiasoorten veelal tezamen met vertegenwoordigers van de familie der *Didiereaceae* voor. Gesproken wordt derhalve van Euphorbia-Didiereaceae-bush.

- Het centraal plateau.

Op dit plateau bevinden zich grote granieten rotsen die uitsteken boven het landschap en een ander klimaat (droger) kennen dan het plateau zelf waar een hoge luchtvochtigheid heerst. Juist op deze rotsformaties groeien succulenten (Aloe's, Crassula's, Pachypodiums en Euphorbia's). In dit groeigebied komen met name de

Euphorbiasoorten uit de mili-groep voor.

Cultuur van Euphorbia's

In cultuur dienen alle Madagascar-euphorbia's warm te worden gekweekt. Dit betekent een minimum wintertemperatuur van 15-17 °C. De soorten die hun bladeren verliezen, dienen geheel droog te worden gehouden totdat de plant weer uitloopt.

Soorten die bloeien voorafgaand aan de bladgroei dienen pas water te krijgen op het moment dat de bladeren uitlopen.

Eerdere watergift kan leiden tot verstoring van de bloei. De groenblijvende soorten verlangen een weinig water. Geen water geven bij enkele van deze soorten zal niet leiden tot bladval, maar tot gehele verdroging van de plant.

Een ander 'watergeefaspect' is dat vele Madagascar-euphorbia's niet succulent maar houtachtig zijn (Rauh, 1985). Dit betekent dat de planten geen of een gering vermogen hebben water vast te houden. Dit uit zich met name in de groeiperiode wanneer te laat water geven kan leiden tot uitdroging van het gehele plantelichaam. In de rustperiode kunnen de soorten die bladverliezend zijn geheel droog worden gehouden: het metabolisme van de planten is ingesteld op een periode van droogte. Vanwege de hoge wintertemperatuur kan je de neiging krijgen de planten toch water te geven wat niet nodig is.

Een ander punt waarop de Madagascar-euphorbia's afwijken van Afrikaanse soorten is dat het merendeel van de Madagascar-soorten in de schaduw van andere planten groeien. In cultuur betekent dit dat deze planten niet in de felle middagzon (zuiden) kunnen worden gekweekt, maar in de schaduw of op een plaats op het oosten of het westen. Of een plant te licht staat blijkt uit paars kleuren van de bladeren (*E. cylindrifolia*), verbrandingsplekken op de bladeren (*E. pedilanthoides*) of op het

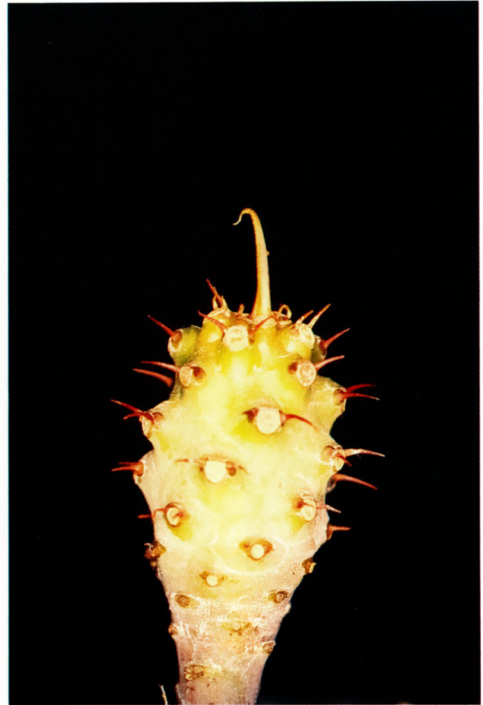
plantelichaam (*E. neohumbertii* var. *neohumbertii*). In het algemeen zullen de planten langzamer groeien. In de tabel (einde artikel) zijn de in dit artikel genoemde soorten ingedeeld.

Euphorbia alfredii

Euphorbia alfredii, oorspronkelijk voorkomend op Noordwest-Madagascar, is nauw verwant aan *E. ankarensis*, maar wijkt af door een meer compacte groei en volledige onbehaarde bladeren. Evenals *E. ankarensis* bloeit *E. alfredii* voordat de bladeren uitgroeien. De plant bloeit met roze bloemen. Oudere planten vormen op het plantelichaam dorens, door Rauh (1985) aangeduid als borstels, naast de bladlittekens. De stam is grijsgroen van kleur. *E. alfredii* is een langzame groeier. De plant staat bij voorkeur op een lichte plaats, maar niet in het directe zonlicht. Verder stelt de plant geen bijzondere eisen in cultuur.

Euphorbia ambovombensis

Deze aan *E. decaryi* verwante soort komt oorspronkelijk 10 km ten noorden van de plaats Ambovombe op Zuid-Madagascar voor en is naar deze plaats vernoemd. *E. ambovombensis* is een kleinblijvend soort. De plant vormt een ronde tot ovale, deels boven de grond groeiende caudex die tot 4 cm lang en 10 cm dik wordt en grijsbruin van kleur is. Uit de caudex groeien rechtopstaande scheuten die aan de basis vertakken. De takken worden tot 20 cm lang. De ovale bladeren zijn in het bezit van een bladsteel en zijn spiraalsgewijs gerangschikt in een rozet aan de top van de tak. De rand van de bladeren is gegolfd. De succulente bladeren zijn aan de bovenzijde donkergroen van kleur met een paarse gloed. Na het afvallen van de bladeren blijft op het plantelichaam een litteken zichtbaar. De bladeren vallen niet af in de rustperiode, maar na een aantal jaren. De

Euphorbia pachypodioides

bloeiwijze is subterminaal en omvat meestal vier tot acht cyathia. De cyathia zijn klokvormig en zijn naar beneden gebogen. Onder de natuurlijke omstandigheden groeit de plant in de schaduw van andere planten. In cultuur verlangt *E. ambovombensis* derhalve een lichte plaats, maar niet in het directe zonlicht. Hiermee wijkt deze soort niet af van vele andere Madagascar-euphorbia's. De plant verlangt in de winter een relatief hoge temperatuur (17-20 °C). De plant stelt verder geen bijzondere eisen. Bij mij is het voorgekomen dat bij een zaailing zowel het plantelichaam als de bladeren enige mate indroogden. Na de plant water te hebben gegeven, herstelde hij zich binnen enkele dagen. De plant heeft hier verder geen nadelige gevolgen van ondervonden. *E. ambovombensis* kan worden vermeerderd door middel van zaaien en stekken.

Euphorbia bosseri

Euphorbia ankarensis

E. ankarensis komt oorspronkelijk voor op Noordwest-Madagascar. De plant vormt een houtachtige stam die aan de bovenzijde het dikst is. De ovale bladeren staan in een terminale rozet. Ze zijn 5-7 cm lang, 2-3 cm breed en bezet met haren aan de onder- en bovenzijde. De onderzijde van de

bladeren is rozepaars gekleurd. De bloeiwijze verschijnt voordat de bladeren uitgroeien. De cyathofyllen zijn rozebruin van kleur. Daar de plant bloeit voordat de groei begint, moet pas na de bloei gestart worden met water geven, anders zullen de bladeren vroegtijdig uitlopen en de bloei verkorten. De plant kan worden vermeerderd door middel van zaad.

Euphorbia bosseri

E. bosseri is een kruipende halfstruik van 30 cm hoog. De plant vertakt niet of nauwelijks. De takken zijn rond tot hoekig en slechts 3-4 mm dik. De takken zijn grijsbruin, met rozepaarse stippen en zijn gemarkeerd met groene strepen. De 1 mm kleine bladeren vallen spoedig af, zelfs al tijdens het groeiperiode van de plant. Dit betekent dat de plant bijna het gehele jaar bladloos is. De cyathia verschijnen aan het uiteinde van de takjes of in de oksels van de vertakkingen en zijn geelgroen van kleur. De plant is verwant aan *E. platyclada* var. *hardyi*. De plant is eenvoudig in cultuur, stelt geen bijzondere eisen en kan behandeld worden als een gemiddelde Madagascar-Euphorbia. De plant kan, ondanks de geringe dikte van de stengels, worden vermeerderd door middel van stekken.

Euphorbia capsaintemariensis

Euphorbia cylindrifolia

Euphorbia capsaintemariensis

E. capsaintemariensis omvat twee variëteiten, var. *tularensis* en var. *capsaintemariensis*, en komt oorspronkelijk voor op zuidelijk Madagascar (Cap St. Marie). Deze soort is verwant aan *E. cylindrifolia* en aan *E. decaryi*. De plant vormt een eindstandige rozet van ovale bladeren die aan de rand gegolfd zijn (vergelijk *E. decaryi*). Op de stam staan korte dorens/borstels rond de bladlittekens. De bladeren zijn half rechtopstaand. In tegenstelling tot *E. cylindrifolia* en *E. decaryi*, die hangende cyathia kennen, staan de cyathia bij deze soort rechtop en staan ze op een bloemstengel. De cyathofyllen zijn rozepaars van kleur. De plant kan worden vermeerderd door middel van zaad en stekken.

Euphorbia cylindrifolia

E. cylindrifolia is verwant aan *E. decaryi* en aan *E. francoisii* en komt oorspronkelijk voor op het zuidelijk en zuidwestelijk deel van Madagascar. *E. cylindrifolia* vormt rechtopstaande of halfkruipende ronde stengels, die bedekt zijn met littekens op de plaatsen waar de bladeren hebben gezeten. De overblijvende stengels ontspruiten uit ondergrondse stolonen (var. *cylindrifolia*) of uit een caudex (var. *tuberifera*). In de natuur groeit deze caudex

onder de grond, in cultuur meestal boven het aardoppervlak. De bladeren zijn rond of cilindrisch - herkomst van de soortaanwijding - en zijn aan de bovenzijde ietwat afgeplat en over de gehele lengte aan de bovenzijde ingekerfd. De bladeren vallen niet af in de rustperiode, maar pas na een aantal jaren. De bladeren staan als een terminale rozet op de stammetjes. De hangende cyathia zijn rozebroen van kleur, belvormig en verschijnen veelal paarsgevijs in een bloeiwijze. *E. cylindrifolia* var. *tuberifera* vormt een deels ondergronds groeiende, 5 tot 10 cm dikke caudex. In cultuur dient bij deze variëteit te veel water te worden vermeden, ook in het groeiseizoen. Deze variëteit kan zowel door middel van zaaïen als stekken worden vermeerderd. Bij stekken zullen de takken wel wortelen, maar geen caudex vormen en hiermee sterk lijken op de *E. cylindrifolia* var. *cylindrifolia*. Deze laatste eigenschap is voor Schulz (1993) een reden om vraagtekens te zetten bij het onderscheid tussen twee variëteiten. Voor het feit dat het aantal chromosomen bij beide soorten verschilt, heeft hij geen verklaring, maar hij geeft aan dat er ongetwijfeld andere succulente soorten zijn waarbij het aantal chromosomen binnen een soort kan variëren.

Euphorbia decaryi

E. decaryi komt op Zuidwest Madagascar voor in zandduinen nabij Vinanibe (omgeving Fort Dauphin). Van *E. decaryi* zijn vier variëteiten bekend: var. *decaryi*, var. *spirosticha*, var. *amapanihyensis* en var. *robinsonii*. Deze soort vormt rechtopstaande tot kruipende takken die tot 15 cm hoog worden. De stam is vijf- tot achthoekig en is grijsgroen van kleur. De hoeken zijn bezet met kleine dorens. Alleen de eerste twee genoemde variëteiten zijn beschreven. De bladeren staan als een rozet op de top van de stammetjes. Ze zijn overblijvend en laten na afvallen een litteken achter op de stam. De bladeren zijn langwerpig, donkergroen tot paars van kleur en in het bezit van een korte bladsteel. De rand van de bladeren is sterk gegolfd. De cyathia zijn klein, hangend, belvormig en zijn licht rozebruin van kleur. *E. decaryi* var. *spirosticha* is de bekendste en wijdst

verspreide variëteit in cultuur en komt oorspronkelijk voor in *Alluaudia procera*-bossen nabij Ampotaka aan de Manandrarivier op Zuidwest-Madagascar. Deze variëteit wijkt af van var. *decaryi* door de spiraalsgewijze rangschikking van de bladeren op de stam en dankt de variëteitsaanduiding hieraan. Bij *E. decaryi* var. *decaryi* staan de bladeren in verticale rijen op de stam. Een graadmeter voor de conditie van de plant is de bladkleur. Zijn de bladeren paars gekleurd, dan bevindt de plant zich in een stress-situatie (te fel of direct zonlicht, net verpot, bodem gedurende lange tijd te droog of te nat enzovoort). Wijzigen de omstandigheden zich, dan kleuren de bladeren weer groen.

Euphorbia francoisii

E. francoisii groeit op Oost-Madagascar in de zandduinen in het gebied tussen Fort Dauphin en 'Monte Sante Luis'. De plant is laagblijvend en vormt halfkruipende stammetjes die tot 10 cm lang worden. De stammen kunnen wortelen. De bladeren staan in een eindstandige rozet, die in de rustperiode niet afvallen. Er bestaat een grote variëteit in bladkleuren en -vormen. *E. francoisii* bloeit met één of twee hangende, geelgroene cyathia per bloeiwijze. De plant kan de gehele groeitijd (mei tot september) bloeien. De plant vormt een dikke, knolachtige wortel. De plant is in cultuur eenvoudig. In tegenstelling tot vele andere Madagascar-euphorbia's kan deze soort redelijk goed tegen fel zonlicht en zal niet paars kleuren. De plant bloeit in cultuur spoedig en reeds op jonge leeftijd. Vermeerdering kan geschieden door middel van zowel stekken als zaaien.

Euphorbia guillauminiana

E. guillauminiana komt oorspronkelijk voor op Noordwest-Madagascar, groeiend op basaltplateaus in het district Analalave.

Euphorbia guillauminiana

Op jonge leeftijd vormt de plant een rechtopstaande stam die reeds spoedig kan vertakken en zo een struik vormt. De plant vormt tot 2 cm lange dorens die op jonge leeftijd rood zijn en later grijs kleuren. De stam van de plant is in de kop groen, maar verder geheel grijs en aan de bodem bruin. De bladeren vallen af in het rustseizoen. Dit soort is verwant aan *E. didiereoides*. *E. guillauminiana* wordt gezien als de moeilijkst te kweken Madagascar-euphorbia en er wordt geadviseerd de plant geënt op andere euphorbiasoorten te kweken. De plant kan op eigen wortel worden gekweekt, al zal hij dan langzaam groeien. *E. guillauminiana* verlangt een warme en zonnige standplaats en dient in de groeiperiode vochtig te worden gehouden.

Euphorbia leuconeura

E. leuconeura vormt een vierhoekige stam die op de hoeken bezet is met korte, haarachtige borstels. Deze zijn lichtbruin gekleurd. De plant vormt een rechtopstaande lichtgroene stam die pas op latere leeftijd vertakt. De bladeren zijn 10-12 cm lang en 3-4 cm breed. De middennerf en de rand van het blad en de bladstengel zijn rood gekleurd. De overblijvende bladeren zijn donkergroen van kleur. De tweeslachtige bloemen zitten in de oksel van de bladeren. De bloemen, met groene cyathofyllen, vallen nauwelijks op. De plant is zelffertil. Opmerkelijk is dat rijpe zaden tot een meter ver worden weggeschoten. Daar de plant in de winter zijn bladeren behoudt, dient hij met enige regelmaat water te krijgen.

Euphorbia lophogona

E. lophogona is een langzaam groeiende plant die tot 50 cm hoog wordt. De kleur van de stam varieert van donkergroen tot donkerpaars. De stam is vier- of vijfhoekig, waarbij de randen zijn bezet met rijen korte, lichtbruine dorens. De groene,

glimmende bladeren zijn tot 15 cm lang, tot 5 cm breed en vallen niet af in de rustperiode. De bloeiwijzen staan veelal paarsgewijs op een lange bloemsteel. De kleur van de cyathofyllen varieert van wit tot roze. De plant kan het gehele groeiseizoen bloeien. *E. lophogona* is geschikt voor beginnende liefhebbers, evenals *E. leuconeura*.

Euphorbia milii

E. milii (synoniem *E. splendens*) komt oorspronkelijk voor op het westen en zuidwesten van Madagascar. In het algemeen kan *E. milii* worden omschreven als een niet-succulente maar houtige xerofiete struik die alleen in langdurige droge perioden zijn bladeren laat vallen (Jacobsen, 1986). Deze soort omvat vele variëteiten, uiteenlopend van kleine struikjes van maximaal 30 cm tot struiken van 2 m hoog. De bloemkleur varieert van wit, geel en roze tot rood. Ook de bladgrootte en stekellengte variëren.

Euphorbia leuconeura

Euphorbia milii var.

Euphorbia viguieri

Literatuur

- Jacobsen, H. (1986) - A handbook of succulent Plants; descriptions, synonyms and cultural details for succulents other than Cactaceae, Volume one - Blandford Press, Poole, Dorset (2e druk).
- Pritchard, D. (1988) - *Euphorbia stenoclada* - The Euphorbia Study Group Journal (1) 2.
- Rauh, W. (1985) - Madagascanian Euphorbias; life and growth forms - The Euphorbia Journal, Volume 3 - Strawberry Press, Mill Valley, Californië, VS.
- Rauh, W. (1987) - Madagascanian Euphorbias; life and growth forms, Part 2 - The Euphorbia Journal, Volume 4 - Strawberry Press, Mill Valley, Californië, VS.
- Schulz, R. (1993) - Some thoughts on *Euphorbia cylindrifolia* - The Euphorbia Study Group Journal (6) 1.

Tabel

Indeling van in dit artikel genoemde soorten naar lichtgevoeligheid:

Soorten geschikt voor kweken in direct zonlicht (zuiden):

E. guillauminiana, *E. milii* en *E. stenoclada*

Soorten die zowel in direct zonlicht als in lichte schaduw gekweekt kunnen worden:

E. alfredii, *E. ambovombensis*, *E. bosseri*, *E. decaryi* (alle var.), *E. francoisii*, *E. neohumbertii* var. *aureo-viridiflora*, *E. pachypodioides* en *E. xylophyloides*

Soorten die in lichte schaduw of op plek op westen of oosten gekweekt dienen te worden:

E. ankarensis, *E. cylindrifolia* (alle var.), *E. capsaintemariensis*, *E. leuconeura*, *E. lophogona*, *E. neohumbertii* var. *neohumbertii*, *E. pauliana*, *E. pedilanthoides* en *E. viguieri* (alle var.)

TIJDSCHRIFTEN

INTERNOTO

13 (1), 1 - 32 (1992):

Norbert Gerloff informeert uitvoerig over de vormen rondom *Notocactus neoarechavaletae*. Siegfried Bergner houdt zich met *Notocactus erythracanthus* en zijn vindplaatsen bezig. Sjef Theunissen komt met de serie "Terug naar de wortels" met vertalingen uit C. Osten (1941) en J. Arechavaleta (1905). Paul Neut bericht over zijn waarnemingen van de beweeglijkheid van wolluizen. Andreas Hofacker stelt een model over de indeling van de soorten en variëteiten in de Uebelmannia-nae groep ter discussie.

13 (2), 33 - 68 (1992):

Jörg Pilz bericht over de Wigginsia's - hun vindplaatsen in Argentinië en de vindplaatsomstandigheden. Karl Heinz Prestlé stelt *Notocactus nivosus* var. *albiflorus* n.n. PR 120 en zijn stelling over de samenhang tussen de bloemkleur en de bestuiving voor. Andreas Hofacker komt na literatuuronderzoek tot de slotsom dat *Notocactus megapotamicus* een synoniem is voor *Notocactus linkii*. Norbert Gerloff vult dit artikel aan met waarnemingen op de vindplaatsen. Lothar Weise houdt zich kritisch bezig met het begrip "soort" en het gebruik hiervan. Stanislav Stuchlik komt met enige opmerkingen over *Notocactus kovarikii*. Paul Neut maakt zijn artikel over wolluizen uit het vorige nummer van 'INTERNOTO' af.

13 (3), 69- 100 (1992):

Norbert Gerloff stelt in een reisverslag de cactussen uit de Sierra Acegua (in het grensgebied tussen Brazilië en Uruguay) voor. Wolfgang Prauser legt een voorstel over de onderverdeling van de Setacei groep uit. Sjef Theunissen komt in zijn serie 'terug naar de wortels' met nog meer vertalingen uit Arechavaleta (1905). Konrad Herm komt na waarnemingen tot de conclusie dat *Notocactus schaeferianus* synoniem is met *Notocactus turbinatus*. Andreas Hofacker bekritiseert de bestuivingstheorie van K. H. Prestlé uit het vorige nummer.

13 (4), 101 - 136 (1992):

Norbert Gerloff en Günther Königs publiceren de eerstbeschrijving van *Notocactus uebelmannianus* var. *pleiocephalus*. Reto Nyffeler corrigeert te schrijfwijzen van de naar J. Arechavaleta vernoemde soorten. Andreas Hofacker komt na literatuuronderzoek tot de conclusie dat *Notocactus arechavaletae* een synoniem van *Notocactus ottonis* is. Sjef Theunissen vertaalt enige artikelen over planten die worden voorgesteld in Arechavaleta (1905). Reto Nyffeler publiceert de vertaling van de voor de notocactussen zeer relevante delen van het artikel van Hunt en Taylor uit 'Bradleya' uit 1987. Norbert Gerloff stelt *Notocactus stockingeri* kort voor.

Jan Jaap de Morree

BEZITSVERBOD

VAN BEDREIGDE UITHEEMSE DIER- EN PLANTESOORTEN.

Joop van Alten

Reeds een tweetal jaren houden we ons ernstig bezig met problemen die ontstaan bij een bezitsverbod van met name genoemde dier- en plantesoorten. Een op 9 augustus 1994 gepubliceerde wetswijziging brengt deze problemen een stapje dichterbij.

Begin 1993 ontstond binnen enkele afdelingen onrust over een komend bezitsverbod van de zogenoemde CITES bijlage 1 planten, ontstaan tijdens en na een lezing gehouden door een medewerker van de Algemene Inspectie Dienst (AID). Binnen de vereniging werd een werkgroep in het leven geroepen, die de problemen besprak en vervolgens het bestuur van advies diende.

Het bestuur richtte zich vervolgens tot het CITES-bureau van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij met een voorstel en een verzoek tot een gesprek. Zij het met vertraging, de brief werd goed ontvangen en namens het CITES-bureau werd het voornemen uitgesproken

Ariocarpus retusus op bijlage 1 vermeld

Ariocarpus fisseratus, tevreden in de kas

om een gesprek te arrangeren in het najaar van 1993. Daar is het helaas bij gebleven. Door het bestuur gedane verzoeken om uitvoering van dit voornemen in februari en september 1994 bleven tot nu toe onbeantwoord.

Wetswijziging.

Op 9 augustus 1994 verschijnt Staatsblad 575 met een wetswijziging, die het onder zich houden van zéér bedreigde plantesoorten verbiedt. De letterlijke tekst van een tweetal artikelen uit deze wetswijziging, op

STAATSBLAD VAN 9 AUGUSTUS 1994 nr 575; Wet van 23 juni 1994 tot wijziging van de wet bedreigde uitheemse diersoorten.

Artikel 3

1. Het is verboden levende of dode dieren of planten, behorende tot door Onze Minister aangewezen soorten, of delen of producten van die dieren of planten, tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, te verkopen, in bezit te hebben met het oog op verkoop, te ruilen of in ruil aan te bieden, af te leveren, en binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen.

2. Het is verboden levende dieren of planten, behorende tot soorten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.

3. Het verbod als bedoeld in het tweede lid is tevens van toepassing op dode

dieren of planten, behorende tot door Onze Minister aangewezen soorten, of delen of producten van die dieren of planten

Artikel 12

Het verbod op het onder zich hebben of vervoeren, bedoeld in de artikelen 3 of 3a, geldt niet voor levende of dode dieren of planten, of delen of producten daarvan, ten aanzien waarvan aannemelijk gemaakt kan worden dat zij zijn verworven of onder zich werden gehouden vóór de inwerkingtreding van een op grond van deze wet vastgestelde algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling, waarbij de betrokken soorten voor de eerste maal zijn aangewezen en ten gevolge van welke aanwijzing een verbod op het onder zich hebben van toepassing is op de betrokken soorten.

het bezit betrekking hebbend, zijn bij dit artikel gegeven. Gelukkig betekent dit niet het einde van een hobby of zelfs maar de noodzaak om één of meer planten uit de verzameling weg te halen. De wet is er weliswaar, maar is nog niet van toepassing. Eerst dient er een maatregel van bestuur of een ministeriële regeling te komen.

Verwachting.

Naar verwachting zal er een overgangsmaatregel komen, die wellicht de legalisering van het totale bezit op dat moment inhoudt. Hoe dit moet worden vastgelegd is niet bekend, maar op enige vorm van papierwerk moet worden gerekend. Het zou op z'n minst zeer plezierig zijn, als de vereniging bij het voorbereiden van de uitvoeringsbesluiten wordt betrokken of in ieder geval tenminste wordt gehoord.

België.

De Nederlandse wetswijziging is mede een gevolg van Europese regelgeving. Het ligt in de lijn der verwachting, dat in België soortgelijke maatregelen op komst- of al genomen zijn. Wij komen hier in een van de volgende nummers op terug.

Uw reactie?

Rustig afwachten, wat kunt U anders. U nam toch al niet deel aan de handel in "wildplanten" en dat moet natuurlijk zo blijven. Mocht U in de komende tijd Uw bezit nog willen aanvullen of uitbreiden, bewaar dan de nota of maak aantekeningen. Hoewel er op legalisering van de verza-

melde planten wordt gerekend, die legalisering is nog niet afgekondigd. Laten we naar vermogen meewerken aan een goede uitvoering van deze wet, dan behoren wij ook op een zoveel mogelijk ongestoord bezit van onze collecties te mogen rekenen. Natuurlijk bent U als goed Vaderlander het met deze wet oneens. Wat vindt U ervan, dit ongenoegen te laten blijken door een ander initiatief voor bescherming te steunen? Deze mogelijkheid wordt U met het stuk van Charles Glass, elders in dit blad, geboden.

Nagekomen

Bij het ter perse gaan van dit nummer vernamen wij, dat er een voornemen bestaat, per 1 januari aanstaande een beperkt bezitsverbod te laten ingaan. Dit bezitsverbod zal dan betreffen de CITES bijlage 1 planten, voorzover deze planten ook echt uit het wild vandaan komen. Het bestuur van Succulenta is door het CITES-bureau van het Ministerie van ... Natuurbeheer ... uitgenodigd te komen praten over hulp bij registratie van bij de leden in het bezit zijnde bijlage-1 planten en in een later stadium over mogelijke hulp bij de vermeerdering van in beslag genomen planten. Wij houden U op de hoogte.

Vervolg

Het laatste woord is nog niet gesproken. Bij nieuwe ontwikkelingen krijgt dit stuk een vervolg.

Richard Burtonstraat 1, 1325 KK Almere.

NUMERO DEBILITAS

Gerard de Lange

Nee, Nee, Nee, Namen Noemen We Niet! Dit is een uiterst gemeen verhaaltje. Ik weet dat het niet netjes is, maar ik kom er niet onderuit, het moet maar eens gezegd. Na alle vreemde cactus-wederwaardigheden die u via deze rubriek van mij hebt gelezen, zou bij u allicht de mening kunnen postvatten: "Die knaap is volkomen geschikt, of een aartsleugenaar!" Welnu, ter geruststelling kan ik u verzekeren dat het waarheidsgehalte van mijn belevenissen de 95% heel dicht benadert. Tegen de conclusie dat ik dan wel behoorlijk leip zal zijn heb ik geen enkel bezwaar.

Waar ik wel bezwaar tegen heb, is de stelling dat ik daarmee een vreemdeling in Jeruzalem zou zijn. En juist in een vereniging als ons aller Succulenta is dat heel duidelijk juist niet het geval. Ik ga u dat aan de hand van een aantal voorbeelden bewijzen ook...: Nee, namen noemen we niet, hoogstens een volkomen anoniem codewoord zoals:

Voorbeeld 1; "Brandweercommandant"

Het feit dat deze goede vriend zijn planten, geheel in stijl met zijn beroep, water geeft met een zeer zwaar kaliber brandspuit, zullen we hem niet te zwaar aanrekenen. Erger, veel erger is het gesteld met zijn grondige afkeer van....merels. De arme vogeltjes worden verwenst, vervloekt en vervolgd. Niet om hun kleur maar omdat ze in het verleden wel 's een *Sempervivum* hebben ontworteld.

In schrill contrast daarmee, koestert hij een ziekelijke voorliefde voor...spinnen in de kas, 'n soort omgekeerde arachnaefobie dus. Toen ik ooit een spinragie van een prachtige *cereus* plukte, ontplofte deze

aimabele persoon bijna van verontwaardiging, alsof ik het huis van een goede vriend zou hebben geruineerd. En het gekke is: voor hem was dat inderdaad het geval. Spinnen zijn z'n vrienden, hij vertoelt en verzorgt ze. Hij weet ze in z'n grote kas allemaal te "wonen" en...(ja, sorry hoor) ze hebben ook allemaal een naam gekregen, eentje heet er zelfs "Johannes"...!

Voorbeeld 2; "Docent met pijp"

Zo op het oog een zeer beminlijk man, toch is ook hier een vreemde afwijking geconstateerd. Is in het gelukkige bezit van een aartsvaderlijke *Leuchtenbergia* principis. Terecht stelde hij vast dat de penwortel van een dergelijke grote plant in een normale pot niet zo kan uitgroeien als in de vrije natuur het geval is. Een vriend kwam met de oplossing aanzeulen, 'n enorme pvc-buis van 30 cm doorsnee met een bodem eronder gelijmd, lengte: ca. 1 meter. Nieuw probleem: het totaalgewicht van plant, pot en grond boven in de kas te krijgen, want zo'n plant heeft veel licht nodig. De oplossing van dit probleem was even geniaal als simpel: Met een kabel en een katrol werd het gevaarte boven in de kas gehesen. Deze hijsinstallatie is gepromoveerd tot permanente kas-inventaris, want eens per jaar wordt het immense gevaarte aan de kabel neergelaten en simpelweg in de vijver gerold voor een tweedaags verblijf onder water bij de goudvissen. Absorberen maarrrr... Zo is meteen de watergift voor een jaar geregeld. De plant reageert op deze hondse behandeling door elk jaar overdadig te bloeien. Is dit normaal? Ik vind het super!

Voorbeeld 3; "Leraar"

Prima kerel, niet eigenwijs, maar wil persé zwarte etiketten met witte tekst bij z'n cactussen. Dit om het beruchte "kerkhof-effekt" te vermijden. Vindt ie mooier. Hij heeft wel gelijk maar ook veel werk hieraan. Met tape wordt een aantal witte etiketten (ja, de echte) naast elkaar op een rij vastgehecht en met een spuitbus tweezijdig zwartgespoten. Vervolgens wordt minutieus de tekst met witte inkt aangebracht, waarna het geheel met blanke lak wordt gefixeerd. Volgens hem 'n fluitje van een cent; niet om na te volgen, octrooi aangevraagd.

Voorbeeld 4; "Echtpaar"

Hij wil vetplanten, zij cactussen. Dus... twee glazen paleizen. Elk wat wils en dan samen ook nog eens een rotstuin om "U" tegen te zeggen. Bij het jaarlijkse kasjekijken schuifelen er dan ook honderden bezoekers, ook wel eens meer dan duizend, door de kassen en langs de slingerpaadjes van de tuinen, stil van bewondering. Voor zover mogelijk worden ze ook nog gelaafd met koffie. Niets dan (Brussels) lof!

Voorbeeld 5; "Bijzondere species"

Die grapjas uit voorbeeld 1 zadelde eens een vriend van mij op met een wel zeer bijzondere succulent, klein weliswaar, maar uiterst zeldzaam, nog onbeschreven en voorlopig luisterend naar de naam: *Distilianus cactiformis*. Zeer dankbaar werd het kleinnood aanvaard, behoedzaam verpakt en schokvrij meegevoerd naar het hoge noorden. De aanwinst kreeg een opvallend plaatsje tussen de specialiteiten, tot we er na gedegen studie achter kwamen dat het een "forma neppius" betrof. Het onschuldige kaardebolletje heeft daarna nog een ware triomftocht gemaakt door diverse liefhebberskasjes. Elke ontgoochelde ontvanger putte troost uit de weten-

schap dat ook de schenker er ooit een keer was ingetuind.

Voorbeeld 6; "Zee-egel-cactus"

Het toppunt van bedrog is ontsproten aan het brein van dezelfde persoon. Tussen zijn *Astrophytum asterias*-planten heeft hij listig een paar karkassen van echte zee-egels verborgen, zogenaamd uit educatieve overwegingen. Ja, ja, maar wel had de snoodaard het verraderlijke gaatje bovenin de schelpen bedrieglijk afgedekt met bloemetjes van *Arrojadoa*. Een argeloze pers-fotografe die koste-wat-kost dit fenomeen op de gevoelige plaat wilde vastleggen hielp hij heel plichtsgetrouw een ingewikkelde installatie te bouwen om deze planten met hun afwijkende bloemkleur maar zo voortreffelijk mogelijk te fotograferen. Welnu zij heeft haar primeur gehad.

Voorbeeld 7; "Strip-tease"

Tijdens een afdelings-reisje naar de alom bekende firma Bongaards in De Lier, was een overigens zeer achtenswaardige plaatsgenoot van mij, zeer gecharmeerd van een heel grote *Cleistocactus* en nog wat flink uit de kluiten gewassen zuilen. Zoals u weet hoeft je het daar om de prijs niet te laten. Groter probleem was het vervoer: ze pasten niet in de laadruimte van de bus. Rechttop werden de manshoge palen in het gangpad geplaatst. Onderweg naar Friesland begonnen de reuzen echter levensgevaarlijk te wankelen. Geen nood! Met schoenveters, een stropdas, ja zelfs met een broekriem werden de gevaarten aan de bovenkant van het bagagerek verankerd. Voor dit nobele doel werden zelfs spontaan panty's aangeboden, maar dat was nog net niet nodig. Dolgelukkig, doch half ontkleed arriveerde hij eindelijk in Joure. Nee echt...van zulk soort dingen, daar zakt je toch werkelijk de broek van af...!

Voorbeeld 8; “Gestolen goed gedijt niet”
Diepe indruk heeft ook het relaas van de nestor van onze afdeling ooit op mij gemaakt. In een soort kerkelijk gebouw, waar hij tijdelijk werkzaam was, stond een juweel van een lid-cactus te bloeien dat het een lust was. Cactofiel als hij was, en nog is, werd zijn begeerte onmiddellijk gewekt. Als hij daar nu eens een heel klein stekje... Maar ja, er was niemand om toestemming aan te vragen en stelen, dat doe je niet, zeker niet in zo’n gebouw. Na een enorme zelfstrijd kwam de oplossing uiteraard van “boven”. Er viel namelijk, geheel per ongeluk uiteraard, een stuk gereedschap pardoes op de prachtige plant en er brak, o schande, spontaan een stukje af. Nu is het natuurlijk doodzonde om zo’n stekje daar te laten verdrogen. Dan kun je het maar beter meenemen naar huis. Ja toch? Maar waarom piept die fiets onderweg dan zo van “dief, dief, dief”? Verbeelding! Het stekje groeide uit tot een prachtplant maar bloeien...ho maar, ook na jaren niet. Zou er dan toch ..? Berouw en schuldgevoel kwelden hem ondraaglijk en als boete gaf hij de inmiddels volwassen plant aan een buurvrouw die hij niet eens graag mocht en ja hoor... Het krenge begint te bloeien van

heb-ik-jou-daar. Zou er dan toch... Het was nu immers een gekregen plant?
Met tegenzin, schoorvoetend, maar door donkergroene jalouzie gedreven, trekt hij de stoute schoenen aan en vraagt buurvrouw beleefd een klein stekje van “zijn” plant. Haar antwoord is verbijsterend: Nee, buurman, IK ben niet gek. Ik heb met die cactus pas de 1e prijs gewonnen op een tentoonstelling en in zo’n kampioen ga ik nou niet zitten hakken, geen sprake van. Goed, zo kan ie wel weer. Meer ruimte kan ik van ons gerenommeerde lijfblad niet verlangen om te bewijzen dat zich rondom in onze vereniging opmerkelijke en ongehoofwaardige feiten voordoen, want ook al is er misschien ooit eens een stekje gejat, liegen doen we niet. Als cactusgek verkeer ik dus in een zeer goed gezelschap. Ik put daar troost uit en ben daar trots op. De hierboven aangehaalde personen zijn tenslotte maar een paar van de zeer vele die er moeten zijn. Er is zelfs een latijnse spreuk die luidt: “Numero debilitas est in miliam” hetgeen wil zeggen: Het getal der gekken loopt in de duizenden. Gelukkig maar!

Op de Bouwen 27, 8501 GP Joure.

OVERZICHT VAN DE CACTUSSEN DER NEDERLANDSE ANTILLEN

P. Wagenaar Hummelinck

Dit is de laatste van de bijdragen waarmede Wagenaar Hummelinck heeft getracht de lezers van Succulenta een goede indruk te geven van de cactusflora van de Nederlandse Antillen (en Aruba), aan de hand van een beperkte hoeveelheid plantenmateriaal dat werd verzameld tijdens enkele zoölogische studiereizen naar het Caraïbisch gebied.

Voor het geven van een overzicht van de cactusflora van de Nederlandse Antillen (met inbegrip van Aruba) is het van belang om een onderscheid te maken tussen Benedenwindse Eilanden (Curaçao, Aruba en Bonaire) en Bovenwindse Eilanden (St. Maarten, Saba en St. Eustatius).

De Benedenwinden zijn cactuseilanden bij uitstek, dankzij hun ligging in een droogtegebied langs de noordkust van Zuid-Amerika. De Bovenwinden hebben een minder droog klimaat, met grote verschillen tussen dat van enkele met bos bedekte hooggelegen delen van het "binnenland" en het soms met veel doornige struiken begroeide kustgebied.

De Bovenwinden hebben een iets lagere gemiddelde temperatuur en de overheersende wind uit het Oosten is er minder sterk dan de Oostpassaat die op het landschapsbeeld van Curaçao, Aruba en Bo-

Melocactus pyramidalis en Opuntia wentiana op een afgestort rotsblok van de Seroe Cabajé op Porto Marie, Curaçao, 1930. Foto's van de schrijver

De grote blikvanger op de Bovenwindse Eilanden is *Cephalocereus royenii*.
St. Croix juni 1955

naire zo duidelijk zijn stempel drukt. Meer echter dan door de flora wordt het verschil in landschapsbeeld bepaald door factoren van geologische aard. Op de Bovenwindse Eilanden zijn geen terrassen van koraalkalk die een binnenland van oudere niet-kalkgesteenten omgeven, alleen St. Martin (waarvan het Nederlandse deel St. Maarten heet) bestaat ten dele uit een formatie die enigszins met een kalksteenterras kan worden vergeleken. St. Eustatius en Saba zijn geheel uit jongvulkanische gesteenten opgebouwd; hun toppen van ruim 600 en bijna 1000 m geven de Nederlandse Bovenwinden een eigen karakter. De Nederlandse Benedenwinden mogen welhaast als een klassiek cactusgebied worden beschouwd, gezien het feit dat (bijna) alle aldaar voorkomende soorten reeds voor het einde van de zestiende eeuw in Nederlandse plantentuinen waren te vinden, en door de omvang van het Melocactusonderzoek van de Suringars, vader en zoon, waarvan de resultaten van 1885 tot 1910 werden gepubliceerd. Britton & Rose hebben aan de cacti van de Nederlandse Antillen ruime aandacht besteed en ook door Backeberg werden zij voor een deel op bevredigende wijze behandeld. Veel diepgaander onderzoek is

niet verricht; ook de publicaties van Hummelinck die over dit onderwerp in Succulenta verschenen hadden steeds betrekking op weinig materiaal dat min of meer terloops was verzameld.

Bij een vergelijking van de cactussen van St. Maarten, Saba en St. Eustatius met die van Aruba, Curaçao en Bonaire treft ons - buiten de afwezigheid van de hinderlijke *Opuntia wentiana* - het ontbreken van *Cereus repandus* en *Lemairocereus griseus*: de indrukwekkende zuilcactussen die het uiterlijk van het Benedenwindse landschap in een zo hoge mate bepalen. Blikvanger op de Bovenwinden is *Cephalocereus royenii* (L.1753), die hier veel meer opvalt dan *Cephalocereus lanuginosus* dit doet op de cactuseilanden langs de noordkust van Venezuela.

Als wij de naam van de Bovenwindse *Cephalocereus* (of *Pilosocereus*) te weten willen komen, dan hebben wij - volgens Britton & Rose - de keuze tussen *C. royenii* (L.1753), voorkomend van Puerto Rico tot Antigua, *C. nobilis* (Haworth 1812) van St. Kitts tot Grenada, *C. urbanianus* (Schumann 1897), van Guadeloupe tot Grenada, en *C. barbadosis* (Br. & R. 1919) van Barbados.

Howard onderzocht, aan materiaal van Puerto Rico tot Grenada en Barbados, de

De cactussen van de Nederlandse Antillen

Cactussoort	Cur	Aru	Bon	StM	Sab	StE	Pag.
<i>Opuntia curassavica</i> (L.) Miller	r	r	r				145
<i>Opuntia elatior</i> Miller	c	s	s	s	?	?	145
<i>Opuntia wentiana</i> Br. & R.	a	a	a				146
<i>Opuntia triacantha</i> (Wild.) Sweet				a	c	a	146
<i>Opuntia rubescens</i> S-D.				s	s	s	147
<i>Opuntia dillenii</i> (Ker-Gawler) Haw.				c	s	c	147
<i>Opuntia cochenillifera</i> (L.) Miller	si	ri	ri	il	il	il	
<i>Opuntia ficus-indica</i> (L.) Miller	ri	?	?	il	il	il	
<i>Selenicereus grandiflorus</i> (L.) Br. & R.				sl	sl	sl	148
<i>Hylocereus trigonus</i> (Haw.) Safford				c	c	c	149
<i>Acanthocereus tetragonus</i> (L.) Humlk	s	s		?	?	?	150
<i>Melocactus macracanthus</i> auct.	a	a	a				150
<i>Melocactus intortus</i> auct.				a	s	a	
<i>Mammillaria simplex</i> Haworth	r						151
<i>Mammillaria nivosa</i> Link				r			152
<i>Lemaireocereus griseus</i> (Haw.) Br. & R.	a	a	a				153
<i>Lemaireocereus hystrix</i> (Haw.) Br. & R.				r?			
<i>Cephalocereus lanuginosus</i> (L.) Br. & R.	c	c	c				154
<i>Cephalocereus royenii</i> (L.) Br. & R.				c	c	c	154
<i>Cereus repandus</i> (L.) Miller	a	a	a				155
<i>Cereus hexagonus</i> (L.) Miller				si	il	il	
<i>Pereskia guamacho</i> Weber	l?						156
<i>Pereskia aculeata</i> Miller	l?			l	l	l	157
<i>Pereskia grandifolia</i> Haworth				?	?	l	157
<i>Pereskia bleo</i> (Kunth) DC.				l	l	l	

Rangschikking volgens Stoffers 1984, in Flora N.A. (De paginanummers verwijzen naar dit werk.)

Zie ook de sleutels van Hummelinck (1941) en Howard (1989).

Afkortingen in de tabel: a: abundant (zeer algemeen)

c: common (algemeen)

s: scarce (niet algemeen)

r: rare (zeldzaam)

i: introduced (in cultuur)

l: from literature (literatuuropgave)

De auteur wijst er op, dat in zijn publicaties in Succulenta (zie literatuuropgave) afbeeldingen van bijna alle cactussoorten van de Nederlandse Antillen te vinden zijn.

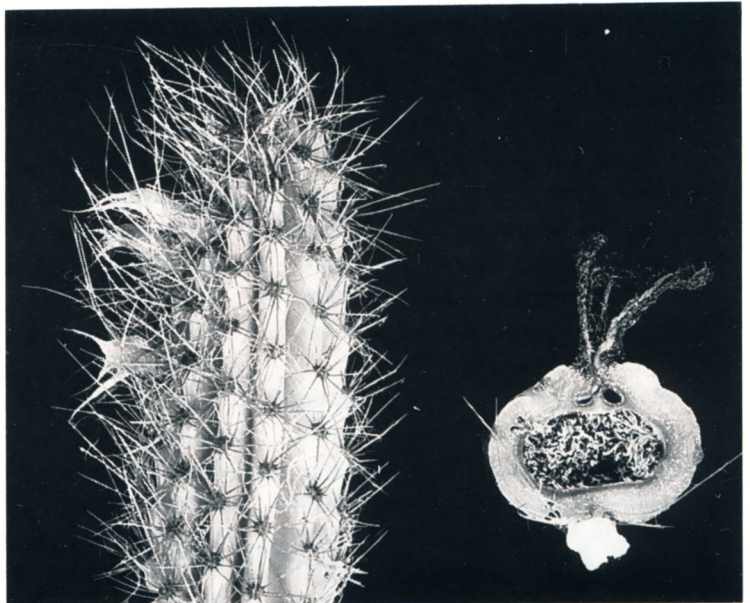
Lemaireocereus griseus, de datoe of jatoe, heeft stijve doorns en ronde vruchten, die met doornige areolen bedekt zijn. (1930)

variatie in grootte, kleur van de stam, en de lengte en kleur van de doorns en haren, maar vond geen verschillen die een onderscheid in verschillende soorten rechtvaardigden. Het door mij verzamelde materiaal van Puerto Rico, St. Thomas, St. Croix, St. Martin, St. Barts, St. Eustatius, Barbuda, Barbados en Tobago, zou ik daarom - zij het met enig voorbehoud - ook willen beschouwen als behorende tot

eenzelfde soort: *Cephalocereus royenii*. Met Tobago naderen wij het verspreidingsgebied van *Cephalocereus lanuginosus* (L. 1753), een soort die reeds bij herhaling van de Benedenwinden is beschreven. Stoffers (1984) vermeldt in zijn Flora slechts één discriminerend kenmerk: "Perianth-segment rounded or mucronate; Leeward Group ... *C. lanuginosus*." "Perianth-segment acute; Windward

Stengeltop en halve vrucht van *Cephalocereus royenii* uit St. Barts. Dit is de enige zuilcactus van de Bovenwindse Eilanden.

Bloeiende, half-verwilderde *Cereus hexagonus* op St. Martin, Philipsburg, op 29 juni 1955, 's-avonds

Group ... *C. royenii*."

Lemaireocereus griseus (Haworth 1812), die op de Benedenwinden veel voor het maken van afscheidingen wordt gebruikt, is op de Bovenwinden nooit gevonden. Of *L.hystrix* (Haw. 1819), die voor de bevolking van de Grote Antillen en de Virgin Islands eenzelfde betekenis heeft, daar toch niet voorkomt is onzeker, sinds een fragment van deze plant tussen in 1973 op St.Maarten verzameld materiaal werd aangetroffen. Reeds in 1576 beschreef Lobelius van het Benedenwindse eiland Margarita een Melocactus die in 1896 door Suringar *M.lobelii* werd genoemd en in 1938 door Hummelinck, naar een nieuw van Margarita afkomstig exemplaar, opnieuw werd beschreven.

Tijdens een bezoek aan de "Nederlandsche West-Indische Eilanden", in 1885, werd prof. W.F.R.Suringar dermate door de vormenrijkdom van de melocacti gegrepen, dat hij veertien jaar achtereen bleef doorwerken aan zijn Melocactus-studies, die na

zijn dood door zijn zoon, prof. J.Valckener Suringar, werden voortgezet. Hoewel zij beiden hun uiterste best hebben gedaan om meer inzicht te krijgen in het probleem van de verrassende vormverscheidenheid op de Nederlandse Benedenwindse Eilanden, zijn zij er niet in geslaagd om de resultaten van hun onderzoekingen op een zodanige wijze samen te vatten dat deze een prikkel konden vormen tot nader onderzoek.

De nauwe soortomgrenzing en de ingewikkelde vormverwantschap maakten dat latere onderzoekers uiterst sceptisch stonden tegenover de vele soorten die door de Suringars waren opgesteld. Britton & Rose beschouwden alle melocacti van Curaçao, Aruba en Bonaire als één soort, *Melocactus macranthus* Salm-Dyck, 1820, en 99 soorten van de Suringars als synoniemen. Vergeleken hiermede geven de 6 Suringarsoorten die Britton & Rose als synoniemen van hun *Cactus intortus* Miller 1778, vermelden een zeer bescheiden indruk. Dit

VERENIGINGSNIEUWS

ECHINOCACTUS TEXENSIS

PAUL ROETTER DEL. 1859

DECEMBER 1994

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Succulenta

IN MEMORIAM

Kort voor het afsluiten van de kopij voor dit nummer vernamen wij het schokkende bericht van het overlijden van

Mevrouw Nora Borgs

Velen van ons kenden haar van bezoeken aan beurzen en landelijke bijeenkomsten. Zij was de moeder en de ziel van de Afdeling 's Gravenhage, ieder lid kon op haar persoonlijke aandacht en belangstelling rekenen en zij verzorgde het Afdelingsblad "De Randdoorn".

Onvermoeibaar heeft zij zich ingezet voor de Floriade in Zoetermeer. Vele malen organiseerde zij ook voor andere afdelingen een dagtocht door het Westland. Voor de landelijke vereniging verrichtte zij waardevolle PR-activiteiten door haar bereidheid steeds maar weer binnen- en buitenlandse gasten door het Westland en zonodig geheel Nederland te begeleiden. Haar gastvrije huis en tafel stonden altijd klaar. Dat dit pas enkele weken geleden op de Algemene Vergadering erkenning kreeg door haar benoeming tot Lid van Verdienste stemt ons tot droeve tevredenheid.

Succulenta heeft een enthousiast en zeer actief lid verloren. Naar echtgenoot Peter gaan onze deelneming en sympathie uit.

Herman Busser

BESTUUR

Voorzitter: K.F. Zaunbrecher, Jan Glijnisweg 64,
1702 PD Heerhugowaard, tel. 02207 - 46961
Secretaris: J. van Alten, Richard Burtonstraat 1,
1325 KK Almere-stad, tel. 036-537.69.70
Penningmeester: J.A.M. Schellart, Clarionlaan 12,
2082 HJ Santpoort - Zuid.
2e Secretaris: Mevrouw. J.M. Smit-Reesink, Prins
Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Benne-
kom, tel. 08389-17551.
Propaganda: P.J.M. Knippels, Aakwerf 9, 2804 MZ
Gouda, tel. 01820-37364.

LIDMAATSCHAP

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en
opzeggingen (vóór 1 december) schriftelijk bij de
ledenadministrateur: de heer P. van der Laken,
Talingstraat 6, 2406 EZ Alphen aan de Rijn.
Kosten lidmaatschap:
leden in Nederland en België f 40,--/Bfrs 725,
hier wonende jeugdleden f 20,--/Bfrs 365;
elders wonende leden f 50,-- per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van SUCCU-
LENTA SANTPOORT:
In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de
ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de
Postbank.
In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de
Belgische postgiro
In Duitsland: Rekening nr. 15.65.907/019 bij de
ABN/AMRO te Aachen, BLZ 390.10200
Overige landen in Europa: bij voorkeur per ge-
kruiste (crossed) Eurocheque.

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

Het verschijnt 6 maal per jaar in de even maan-
den.

KOPIJ

Kopij voor het tijdschrift zenden aan Mevrouw.
J.M. Smit-Reesink, Prins Willem Alexanderlaan
104, 6721 AE Bennekom.
Kopij voor het eerstvolgende nummer van het
verenigingsnieuws voor het eind van de even
maanden te zenden aan: J. van Alten, Richard
Burtonstraat 1, 1325 KK Almere-stad.
Advertentie tekst voor plaatsing in het volgende
nummer inleveren voor het einde van de even

maanden bij Mevrouw. J.M. Smit-Reesink, Pr.
Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Benne-
kom. Tel. 08389-17551.

REDACTIE

L. Bercht, Veerweg 18, 4024 BP Eck en Wiel.
L.E. Groen, Heelsumseweg 49, 6721 GR Benne-
kom.
J.J. de Morree, Kon. Emmalaan 23, 2264 SH
Leidschendam.
A.B. Pullen, Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.
A. van Uijen, Graadt van Roggenweg 5 b, 3531
AA Utrecht
B. Zonneveld, Schubertlaan 196, 2324 BC Leiden.
Lay-out: A. van Zuylen, Hoefstraat 9, 5345 AM
Oss.
Secretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Prins
Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Benne-
kom.

ADVERTENTIETARIEVEN

1/16 pag. f 30,-/Bfrs 600, 1/8 pag. f 55,-/Bfrs
1100, 1/4 pag. f 85,-/Bfrs 1700, 1/2 pag. f 140,-
/Bfrs 2800, 1/1 pag. f 240,-/Bfrs 4800. Kortingen
op aanvraag.

VERKOOP LOSSE NUMMERS

Via de boekenbeurs, zie onder instellingen

INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK

W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108, 7391 XM
Twello; tel 05712-72841.

CLICHÉFONDS

J. Schraets, Geuldersedijk 2, 5944 NH Arcen. Tel.
04703-2913

DIATHEEK

J. Deckers, Hertogstraat 39, 6441 HA Brunssum.
Tel. 045-272461

PLANTENCENTRALE

Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741
KM Lunteren. tel. 08388-3579.

BOEKVERKOOP EN VERENIGINGSARTIKE- LEN

Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741
KM Lunteren. tel. 08388-3579. Zie elders in het
verenigingsnieuws voor gedetailleerde opgave.

BOEKENBEURS

W. Aalsemgeest, Stadhouderslaan 3, 3417 TT
Montfoort. tel. 03484-71083

NIEUWE LEDEN

NIEUWE LEDEN

bijgewerkt tot 22 september 1994

NEDERLAND

Fernandez-Anderson R.A.V., Madurastraat 99-II,
1094 GJ Amsterdam.
Irik S., Ingenhouszstraat 115, 1962 GH Heemskerk.
Burggraaf Th., Laan van Osnabrück 32, 2034 TD
Haarlem.
Wamsteker Meyer A.W., Nieuwsteeg 23, 2311 RX
Leiden.
Bavelaar S., Snipstraat 5, 2352 ES Leiderdorp.
Jansen M., Plantage 15, 2377 AA Oude-Wetering.
Restrepo K.H., Helmerstraat 67, 2513 RW Den
Haag.
Diemen de Jjel M. van, van Dorpstraat 32, 2584
AK Den Haag.
Zwier B., Palestinarode 4, 2717 GB Zoetermeer.
Sterkens P.M., Rauwenhoffstraat 10 B, 3022 RN
Rotterdam.
Prins F.J., Straatweg 23, 3051 BB Rotterdam.
Hamdan Y., Kraanvogellaan 77, 3136 JB Vlaardin-
gen.
Brouwers J., Hazelaar 16, 3224 RB Hellevoetsluis.
Grinten R.A.J.M. v/d, J. Nabereff 181, 3315 HE
Dordrecht.
Wolf C.A.de, P. Leemanlaan 40, 3356 BS Papend-
recht.
Vos J.G., Pr. Bernhardlaan 10, 3381 AV Giessen-
burg.
Lucardie S.M., Kramsvogellaan 114, 3722 ZG
Bilthoven.
Twyver J.J. van, Krommekamp 49, 3848 CB
Harderwijk.
Burg Mw C. K.A. ter, Valleiweg 109, 3911 DC
Rhenen.

Beek G. van, Achterstraat 36 A, 3961 BH Wijk bij
Duurstede.
Vliet J.P. van, Graanhoeve 52, 3992 NK Houten.
Endhoven A. van, Violierstraat 14, 4261 DA Wijk
en Aalburg.
Groot E. de, Luitstraat 36, 5402 AG Uden.
Timmers M., Dekan van Dijkstraat 1, 5482 JX
Schijndel.
Verduin G., Atrechtlaan 65, 5627 DL Eindhoven.
Manders M., Vorstermansplein 16, 5725 AM
Heusden.
Neerven W. van, Oranje Nassaustraat 7, 5831 CZ
Boxmeer.
Kranen P., Burg. van Cannstraat 8, 5981 CR
Helden-Dorp.
Paulus Mw V.E., Krijgershoek 20, 6191 HC Beek.
Paquay T.M.N., Stegen 5, 6191 TR Beek.
Pearce-Slaghek Th., Waubacherweg 40, 6471 XV
Eygelshoven.
Ouwersloot Th.C., Lankhorst 2722, 6538 HB
Nijmegen.
Bruggink W., Droevendaalsesteeg 55, 6708 PB
Wageningen.
Sevenster J., Hofsingel 201, 6834 GG Arnhem.
Hart-Staakman Mw A. t, van Coeverdenstraat 19,
7576 ZM Oldenzaal.
Westerhof G., Veerstraat 17, 9665 SE Oude Pekela.

BELGIË

Assche W. van, Damstraat 49, 1800 Vilvoorde.
Beeten iris v/d, Kruipstraat 16, 1850 Grimbergen.
Kets J.G.H. Mike van, Verbindingsstraat 15, 2650
Edegem.
Stakenborg A., Kleine kasteelstraat 4, 3640 Kesse-
nich.

VERENIGINGSNIEUWS - 1

LEDENADMINISTRATIE

Na vele jaren van trouwe dienst heeft onze lede-
nadministrateur, de heer M.J. van Eijdsen te
Hoogeveen de fakkel overgedragen aan de heer P.
van der Laken, Talingstraat 6, 2406 EZ Alphen
aan de Rijn. De officiële overdracht vindt plaats
direct na het verschijnen van dit nummer, het
afscheid van de heer M.J. van Eijdsen op een nog
nader te bepalen tijdstip.

Wij verzoeken U zaken, de ledenadministratie
betreffende, te regelen met onze nieuwe admini-
strateur die wij veel succes toewensen bij de
overname en voortzetting van deze belangrijke
taak.

SPREKERS VOOR DE INFOGIDS 1995

In april/mei 1995 zal de nieuwe Informatiegids
van Succulenta verschijnen. Voor aanvulling van
de sprekerslijst kunnen aspirantsprekers zich
schriftelijk opgeven bij P. Knippels (Aakwerf 9,
2804 MZ Gouda). Hierbij dienen onderwerpen en
kosten vermeld te worden. Aanmelden kan tot 1
februari 1995. Zij die op de sprekerslijst staan
vermeld, behoeven niet op deze oproep te reage-
ren.

CONTRIBUTIE 1995

Nederlandse leden.

Bij dit december-nummer is een acceptgiro voor de contributie-betaling 1995 gevoegd. Gaarne bij de betaling zoveel mogelijk gebruik maken van deze acceptgiro.

Belgische leden.

Bij dit december-nummer is een overschrijvings-formulier gevoegd voor de contributiebetaling 1995. Omdat onze rekening pas onlangs is overgeschreven naar het adres van der nieuwe penningmeester zijn de formulieren nog op naam gesteld van de vorige penningmeester. Desalniettemin wordt U verzocht gebruik te maken van het toegezonden formulier. Betaald kan ook worden middels een "gekruiste" Eurocheque in guldens (NFL 40,=) op naam van de penningmeester van Succulenta te Santpoort-Zuid. Hierbij aan de achterzijde vermelding van het lidmaatschapsnummer en bankpasnummer.

Mitglied in der BRD.

Bitte ueberweisen Sie den Jahresbeitrag von DM 45.- auf unser Bankkonto in der BRD: 15.65.907/019 bei ABN/AMRO Bank Aachen, BLZ 39010200. Die beste Alternative ist Zusendung einer "crossed" Euroscheck von HFL 50.-an meiner Adresse. Bitte vermelden Sie dann Ihren Name und Mitgliednummer und an die Rueckseite Ihren Passnummer.

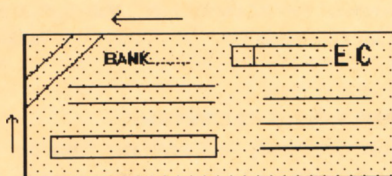
Members in other European countries.

Please remit the subscription fee of DFL 50.- in the cheapest way, i.e. sending a crossed Eurocheque of DFL 50.- to my address. Please quote your

name and membershipnumber and on the backside your passnumber. Other payments, such as by other cheques or bank remittances, are charged for bankservices with DFL 20.-, or even more!

Members outside Europe

By request of some members, we 'll start this year in sending you Succulenta by air mail. Therefore (and the very high charges for bankservices) we raised the subscription to US \$ 35.- (= DFL 65.-). Please remit this amount to our ABN/AMRO

bankaccount nr 55.32.38.981 in Santpoort-Zuid. Please quote your name and membershipnumber clearly.

Explanatory note "Crossed Cheque".

Crossing a cheque with two parallel stripes in the left corner (as indicated) protects itself against robbery, when sending it by post: A crossed cheque never can be collected by anyone in cash, but only by crediting the receivers bank-account.

J.A.M. Schellart (penningmeester/Schatzmeister/treasurer), Clarionlaan 12, 2082 HJ Santpoort-Zuid.

NOTULEN VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN 15 OKTOBER 1994 , gehouden in "Het Wapen van Assendelft" te Assendelft.

OPENING

Om 10.00 uur opent de voorzitter de vergadering. Aanwezig zijn vier bestuursleden , 29 leden en 28 leden/afdelingsafgevaardigden. De heer P. Knipfels is met bericht afwezig. Zonder kennisgeving waren afwezig de afdelingsvertegenwoordigers van Delfzijl, Flevozoom, Voorne/Putten, West

Brabant en Zwolle.

Als voorstel van orde spreekt de voorzitter de wens uit, de vergadering vóór 12.15 uur te beëindigen. Onder mededelingen zal hij verslag doen over zijn gesprek met de heer van Tricht.

NOTULEN van de vergadering van 28 mei 1994.

De voorzitter mist de vermelding, dat hij de vergadering gesloten heeft. De notulen worden hierna goedgekeurd.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN.

- Er zijn geen ingekomen stukken.
- Het resultaat van het gesprek met oud-voorzitter van Tricht is geweest, dat overeengekomen werd, dat de heer van Tricht zijn standpunt in Succulenta uiteen zal zetten. Daarmee is dan tevens de discussie gesloten.
- Als vice-voorzitter heeft het bestuur onze penningmeester, de heer Schellart benoemd.
- Het bestuur heeft het voornemen, in februari 1995 te vergaderen met de instellingsbeheerders.
- In verband met de ontwikkeling van zijn carrière is de heer Knippels volgend voorjaar niet herkiesbaar.

JAARVERSLAG SECRETARIS

De heer van Tilborg heeft bezwaren tegen de vermelding, dat op de "voorzittersvergadering" de afdelingen vertegenwoordigd waren door de voorzitters en secretarissen. Gelezen moet worden, dat "de voorzitters en secretarissen bijeengeroepen waren, om de meningen te peilen...." Deze lezing wordt overgenomen. Zijn voorstel, om het genotuleerde inzake de uitnodiging aan de heer Lau te schrappen, werd verworpen. Het jaarverslag werd vervolgens goedgekeurd.

OPROEP HOOFDREDACTEUR

De voorzitter noemt de huidige situatie onhoudbaar. Naast de onevenredig grote taak van de secretaris vindt hij de functie van secretaris en hoofdredacteur onverenigbaar. Desgevraagd zegt hij, dat de heer Noltee zich niet voor de functie van hoofdredacteur heeft gemeld. Indien zich nu binnen één maand geen kandidaten melden, zal hij de infrastructuur van de vereniging gebruiken om tot invulling van de vacature(s) te komen. Vanuit de zaal wordt nog opgemerkt, dat ons blad, tezamen met het Duitse blad in Europa nu toonaangevend zijn. Waarvan akte!

ENQUÊTE SUCCULENTA 2000.

- De secretaris geeft een overzicht van de resultaten. Desgevraagd is hij van mening, dat een response van circa 33 % niet slecht, maar juist erg goed is. Deskundigen hebben hem verzekerd, dat 5 % een normale gang van zaken is. De enquête is in bundels van 100 stuks geteld, Er zijn nauwelijks verschillen tussen de bundels, zodat eigenlijk met een veel kleinere steekproef had kunnen worden volstaan.
- Uit de zaal wordt opgemerkt, dat men geschrokken is van de "hoge" leeftijd van de leden en de

- vraag wordt gesteld: "Hoe komen wij aan jeugdleden?" De heer Beukelaers merkt op, dat een cactus geen voetbal is en de ouderen zich nog jong voelen. Niettemin zijn alle ideeën welkom.
- De heer Zonneveld vindt, dat er te weinig reclame gemaakt wordt. Veel mensen weten niet eens, dat Succulenta bestaat. De penningmeester wijst er op, dat in de begroting voor het jaar de post propaganda is verdubbeld.
- De heer Jamin deelt mede, een uitnodiging gehad te hebben voor medewerking aan het televisieprogramma Huis & Tuin.
- De heer Essers meldt, dat de tuincentra "Intra-tuin" een informatieblad over succulenten hebben. Zonder vermelding van de vereniging. Het vasthouden van leden is een probleem. Men moet de mensen benaderen, niemand meldt zich spontaan aan (op een uitzondering na)
- De afdeling Haarlem is voor medewerking benaderd door "Natuur en Milieu". Een lezing werd bijgewoond door 152 mensen. De voorzitter wijst er op, dat dit soort zaken in het belang van de vereniging zijn. Hij vraagt deze acties te melden en niet te schromen om hulp te vragen.
- De heer Munniksma wijst in verband met jonge leden op het onderwijs. Zijn voorstel is het bewerken van biologieleraars op grote scholengemeenschappen.
- De heer Alsemgeest wijst op degenen, die iets moeten uitvoeren. Het komt op enkelen neer. De voorzitter is van mening, dat diegene, die iets bedenkt zich als eerste moet melden. Hij of zij weet immers precies wat er bedoeld wordt.
- De heer Zonneveld meldt, dat Leiden gratis in de gouden gids staat. De gids wordt geraadpleegd. De heer Heijnsdijk noemt tevens de gratis vermeldingen in gemeentegidsen. De heer Rijnders wijst op de gratis mogelijkheden van buurtbladen.
- De afdeling Groningen heeft een videoband en zal op verzoek gaarne langs komen. Ook de afdeling Rotterdam heeft een videotape.

PRESENTATIE ACTIVITEITENPLAN 1995

- De voorzitter is van mening, dat al hetgeen bij de bespreking van de enquête gezegd is, in het activiteitenplan kan worden opgenomen. Bij afwezigheid van de heer Knippels, leidt hij dit punt in.
- Het ledental is een doorlopende bron van zorg. Het zijn met name de nieuwe leden die ook snel weer opzeggen. Van belang zijn de banden binnen de vereniging. De heer van Eysden vraagt de vier Agrarische opleidingscentra in Nederland gratis lid te maken. De heer Rijnders wil, dat afdelingen navragen, waarom mensen afhaken. De heer

Zaunbrecher vindt de sfeer in de afdeling erg bepalend: "Is er iemand, die zich iets van mij aantrekt?". De heer Heijnsdijk denkt, dat beginnelingen mislukken door de slechte kwaliteit van commerciële planten. Met binnenkomende ziekten en ongedierte verdwijnt een beginnende collectie in een handomdraai. De heer van Eysden meldt nog, dat er dit jaar reeds 57 opzeggingen zijn.

- Het bestuur wil de open dagen voortzetten. Zij roept de leden en/of afdelingen op, zich vóór 1 februari 1995 te melden bij de heer Knippels. De heer Kroeze meldt nog de activiteiten van de afdeling in het arboretum Trompenburg, waar 4000 bezoekers zijn geweest. Hij weet nog geen resultaat.

- Het bestuur is voornemens in 1996 wederom een aangeklede Algemene Ledenvergadering te houden. (Dus inclusief markt, keuringen, boekenbeurs, wedstrijden, workshops etc.) Gevraagd wordt, welke afdeling geïnteresseerd is, deze te organiseren. De wens van de voorzitter om een spontane aanmelding wordt niet gehonoreerd. De afdelingen Amsterdam en Zaanstreek geven aan, dit met de achterban te zullen bespreken. De andere afdelingen reageren (nog) niet.

- Gedacht wordt aan het oprichten van werkgroepen. Ook verspreid wonende leden zouden hier aan moeten kunnen deelnemen. Het maken van cursussen en pakketten voor scholen. Dit materiaal dient doozichtig en visueel te zijn. Tenslotte bestaat de mogelijkheid van themanummers van ons tijdschrift.

PAUZE

Tijdens de pauze werd schriftelijk gestemd over de voordrachten tot benoeming van leden van verdienste.

BENOEMING LEDEN VAN VERDIENSTE

Aan de stemming namen deel: 12 afdelingsvertegenwoordigers met 393 stemmen en 20 afzonderlijke leden. De uitslag van de stemming was unaniem voor.

Op voordracht van de respectievelijke afdelingen werden tot lid van verdienste benoemd (alfabetisch):

1. De Heer W. Alsemgeest te Montfoort.
2. De Heer C.A.L. Bercht te Eck en Wiel.
3. De Heer W.M. de Boer te Hoogezand.
4. De Heer M. Boers te Maastricht.
5. Mevr. N. Borgs te s Gravenhage.
6. De Heer J. Claesen te Sint Pieters Woluwe(B).
7. De Heer J. Essers te Brunssum.
8. Mevr. A. Hoekstra-Tuyn te Zaandam.

9. De Heer M. Jamin te Ammerzoden.
10. De Heer A. Keizer te Zuidbroek.
11. Te Heer G. Lakiere te Diegem(B).
12. De Heer A.M.C. Lammerse te Assendelft.
13. De Heer J. Linden te Hoensbroek.
14. De Heer C.S.M.A. van Oeveren te Overijse (B).
15. De Heer A.B. Pullen te Nieuwleusen.
16. De Heer B. Walet te Hilversum.

BEGROTING 1995

De penningmeester geeft uitleg over de diverse, op de begroting opgenomen, posten.

- De Heer Vrenken heeft bewaren tegen de subsidie aan afdelingen. Afdelingen dienen voor zich zelf te zorgen. Er is overigens geen bedrag voor subsidie aan afdelingen op de begroting vermeld.

- De Heer Jamin wijst er op, dat de afdeling Tilburg het Clichéfonds beconcurrereert met een zaadlijst.

- De Heer Heijnsdijk vraagt, waarom er in 1993 geen opbrengst van de boekenbeurs is. Deze instelling is eerst later opgericht. De Heer Alsemgeest meldt nog, dat het uitgangspunt "leveren tegen kostprijs" is en opbrengsten eerder uitzondering dan regel zijn. De Heer Puyt doet nog de suggestie van het vervaardigen van een lijst van het beschikbare aanbod.

- De Heer Lammerse reageert op het voornemen, de omslag van het tijdschrift in één kleur uit te brengen. Bedoeld is, slechts éénmaal per jaar van kleur te wisselen. De omslag blijft dus wel "Full-color". De Heer Beukelaars zorgt voor een vrolijke noot, door op kleurenblindheid te wijzen. De redactie zal in deze beslissen.

Er zijn geen bezwaren, waarna de begroting wordt aangenomen

RONDVRAAG

- De Heer Zonneveld heeft een lezing gemaakt met 50 dia's, waaronder ook tekstdia's. Hiervoor waren 2 avonden nodig, veroorzaakt door een levendige discussie.

- De Heer Essers vindt een voorpagina van het tijdschrift in het zwart met foto erg chique. Hij mist artikelen over de mens achter de hobby.

- De Heer Heijnsdijk betreurt het aflasten van de zaaiwedstrijd en zou het jammer vinden, als een nationale zaaiwedstrijd nu voorgoed van de baan is.

- De Heer van Zuylen vraagt waarom ten behoeve van de ledenadministratie een computer wordt aangeschaft. Anderen, die voor de vereniging

werken, krijgen dit niet. Het gaat in dit geval om de vervanging van de sterk verouderde verenigingscomputer. De verzending van ons tijdschrift vraagt bovendien een installatie in een andere dan standaardconfiguratie. De Exact software ontlokt opmerkingen, dat deze te duur zou zijn. Goedkopere programma's bieden echter géén of onvoldoende mogelijkheden voor bundeling van het tijdschrift. De Heer van Eysden wijst erop, dat het tot nu toe gebruikte programma niets heeft gekost en door de heer Melis is ge-updated.

- De heer Jamin vraagt, of er een catalogus van de bibliotheek wordt verstuurd naar nieuwe leden. Hij wil weten of de foto's van dia's, die tijdens de jubileumviering gebruikt zijn, beschikbaar zijn. Tenslotte stelt hij voor, tijdens de komende vergadering een originele ruilbeurs te houden, waarbij iedere deelnemer maximaal 25 planten mag meenemen en er géén planten mogen worden verkocht.

- De secretaris heeft van het tijdschrift Groei en Bloei het verzoek ontvangen tot uitlenen van een dia van de plant Kalanchoë Iriovilla. Slechts één lid kent de plant, maar heeft er geen dia van.

- De Heer H. Krijnen informeert naar kalenders. Er is voor dit jaar geen Nederlandstalige kalender beschikbaar.

VASTSTELLEN DATUM EN PLAATS VOLGENDE VERGADERING

De heer Kroeze doet de suggestie deze te houden in de Reehorst te Bennekom. De voorzitter vraagt echter een afdeling deze vergadering te willen organiseren. Hierover moet ruggespraak met de achterban worden gehouden. Vooruitlopend hierop wordt vastgesteld, dat de eerstvolgende ledenvergadering gehouden zal worden op Zaterdag 22 april 1995. In beginsel zal de voorjaarsvergadering in het vervolg op de derde Zaterdag van April worden gehouden.

SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering en dankt de aanwezigen voor hun inbreng.

Almere, 19 oktober 1994

J. van Alten, secretaris

EVENEMENTENKALENDER

2 t/m 11 december 1994

VIVOKA: show van vissen - vogels en cactussen in de Vleeshal (stadhuis) aan de markt te Middelburg. Openingstijden: 2 december 19.30 - 21.00 uur

Zaterdag en Zondag 10.00 - 18.00 uur

werkdagen 12.00 - 21.00 uur

entree f 3,50, kinderen f 2,00

voor informatie belt U: Bertus Spee, 01105-2295.

1995

22 april

Algemene ledenvergadering van Succulenta

6 en 7 mei

Beurs van de afdeling Haarlem tezamen met het evenement "Natuurlijk Tuinieren" van Natuur en Milieu van de Stadskweektuin te Haarlem.

10 juni

Beurs van de afdeling Amsterdam in samenwerking met de firma Ubink

Achterhoek.

- 8 dec. Spelavond
 12 jan. Didy Hoogstraten met een lezing
 over Arizona
 9 feb. Jaarvergadering en naamgeving.
 E.N.O. gebouw, Woerdseweg, Groenlo
 aanvang om 20.00 uur

Amsterdam.

- vergadert de 3e Vrijdag van de maand in het
 Amsterdams Natuur- en Milieueducatiecentrum
 Plantage Middenlaan 2e(bellen), Amsterdam
 aanvang om 20.00 uur.

Arnhem.

- 8 dec. Gezellige avond
 12 jan. Jaarvergadering
 9 febr. Diavoordracht door een gastspreker.
 Zaalje van de speeltuinvereniging "Tuindorp"
 achter het pand Floralaan 18, Wageningen
 aanvang om 20.00 uur.

Brabant-België.

- 16 dec. Gevarieerde avond met dia's, zaai-
 wedstrijd etc.
 Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw, de Bavaylei
 116, 1800 Vilvoorde. Aanvang om 20.00 uur

Delfzijl e.o.

- 1 dec. Vaststelling jaarprogramma 1995,
 Zaaitest 1994
 Groene Weide, Snelgersmastraat 15, Appingedam
 aanvang om 19.30 uur.

Dordrecht e.o.

- ? dec. Slotavond.
 De Christelijke MTS, Prof. Waterinklaan 45, Dord-
 recht, aanvang om 19.30 uur.

Drenthe.

- 14 dec. Arend Schans met vakantiedia's.
 Hotel Koopman, de Palz 7, Beilen.

Eindhoven.

- vergadert de 2e Maandag van de maand in
 Wijkgebouw 't Slot, Kastelenplein 167, Eindhoven
 aanvang om 20.00 uur.

Flevozoom.

- 19 dec. Jaarvergadering met traditionele
 kwis.
 Groen van Prinstererschool, Verkeersweg 51
 Harderwijk, aanvang om 20.00 uur.

Fryslân.

- 13 dec. Lezing door de Heer B. Zonneveld
 over Vetplanten.
 Zalencentrum Tivoli, Huizumerlaan 59, Leeuwar-
 den, aanvang om 19.30 uur.

Gooi- en Eemland.

- 8 dec. John Rijnders met de 100 mooiste
 dia's van de Hr. Rubingh
 12 jan. Lezing Henk Krijnen over vetplanten
 en de Canarische Eilanden
 9 feb. Lezing F.R. de groot over Notocac-
 tussen.

Kleine zaal van Goede Herderkerk, Simon Stevin-
 weg 146, ingang Lieve de Keylaan, Hilversum
 aanvang om 20.00 uur.

Gorinchem-Den Bosch.

vergadert de 2e maandag van de maand in de
 Herberg De Prins, Hoogstraat 50, Berlicum of
 zaal Zidewinden. Julianastraat 1, Sprang Capelle;
 zie aankondiging, aanvang om 20.00 uur.

Gouda e.o.

vergadert de 3e donderdag van de maand in
 't Brandpunt, Turfmarkt 58, Gouda, aanvang om
 20.00 uur.

's Gravenhage e.o.

19 dec. Feestavond.
 Pius-X Kerk, Hengelolaan/hoek Zonneoord
 Den Haag, aanvang om 20.00 uur.

Groningen.

15 dec. Jaarvergadering.
 Zaal van de buurt- en speeltuinvereniging SEL-
 WERD, Elzenlaan 72, Groningen, aanvang om
 19.30 uur.

Haarlem

vergadert de 3e dinsdag van de maand in de
 Kantine Stadskeektuin, Kleverlaan 9, Haarlem.

Den Helder e.o.

vergadert de 2e zaterdag van de maand in het
 Centrum voor Natuuronderwijs "De Groene
 Poolster", Pasteurstraat 6, Den Helder, aanvang
 om 13.45 uur.

Hoeksche Waard

- 15 dec. Avond verzorgd door het Natuur Educatief Centrum
 12 jan. Jaarvergadering - lezing door Nico Engels over Echinocereus
 Natuur Educatief Centrum bij de Rijkshaven Numansdorp, aanvang om 20.00 uur.

Kennemerland

vergadert de laatste donderdag van de maand in Kantine "Turnvereniging Santpoort", De Weid 22 Santpoort, aanvang om 20.00 uur.

Leiden

vergadert de 3e donderdag van de maand in het pand Berlagestraat 2, Leiden, aanvang om 20.00 uur.

Nijmegen

6 dec. Supriseavond
 Opleidingscentrum 't Vanck, Energieweg 19 Nijmegen, aanvang om 20.00 uur.

Noord- en Midden Limburg

23 dec. Dia's van eigen leden zaal van de kanovereniging "de Viking", Vikingweg 1, Venlo, aanvang om 20.00 uur.

Rotterdam e.o.

19 dec. ????
 bovenzaal van het Wijkgebouw Pier 80, Rösener Manzstraat 80, Rotterdam, aanvang om 20.00 uur.

Tilburg

12 dec. Jaarvergadering.
 Kasteelhoeve, Hasseltstr 256, Tilburg, aanvang om 20.00 uur.

Utrecht e.o.

8 dec. Lezing door Robert Mayer over "Twee jaar Vleuten"
 12 jan. onbekend
 9 feb. jaarvergadering
 Buurthuis Ravelijn, H.Graaflandstraat 2a, Utrecht, aanvang om 20.00 uur.

Voorne-Putten en Rozenburg

12 dec. Dia's van leden uit 1994.
 9 jan. Jaarvergadering, aanvullend dia's.
 13 feb. Praatje over zaaïen, stekken en enten.
 Het Trefpunt, Burg. v.d. Blinklaan 5, (Vierpolders Gem Brielle), aanvang om 19.30 uur

West-Brabant

17 dec. Jaarvergadering.
 Cafe rest. "Marktzicht", Markt 50, Etten-Leur aanvang om 14.00 uur.

West Friesland

geen gegevens.

Ysselstreek

16 dec. Jaarvergadering
 Autodistribution van Rijn, Manegestr 3, Deventer aanvang om 20.00 uur.

Zaanstreek

vergadert de 1e vrijdag van de maand in de kantine van de sporthal De Springplank, Saenredamstraat 34, Assendelft, aanvang om 20.00 uur.

Zeeland

vergadert de laatste vrijdag van de maand in Thomaskapel, aan de Vrijlandstraat, Middelburg, aanvang om 19.30 uur.

Zuid Limburg

3 jan. Jaarvergadering
 7 feb. Lezing door W. Dams over kris-kras door de succulentenwereld.
 Gemeenschapshuis, Hoofdstraat 12, Schimmert aanvang om 19.30 uur.

Zwolle

20 dec. Reisverslag over Namaqualand door Frans Noltee.
 24 jan. Jaarvergadering en plantenquiz.
 21 feb. De wilde flora van Kreta, dialezing door Ton Pullen.
 Gebouw de Groene Welle, v/h Centrum voor Tuinbouwonderwijs, Prinses Margrietstraat 2, Zwolle, aanvang om 19.30 uur.

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTER-VERENIGINGEN.

Aylostera

9 dec. Dia- en zaaïwedstrijd
 Zaal 't Duijken, Zijpstraat 15, 9308 Hofstade, aanvang om 20.00 uur.

Grusonía

9 dec. Mexicanen door Ronald Fonteyne (Don Bosco).
 Zaal Vijverhof te Tielst of Don Bosco te Torhout aanvang om 20.00 uur.

(niet gepubliceerde kopij decembernummer 1993)

MAG HET EEN PIETSIE MEER ZIJN ?

Op Zaterdag 16 oktober j.l. heb ik me voor een tweede termijn verkiesbaar gesteld om voorzitter te mogen zijn van Uw vereniging Succulenta, zoals statutair is toegestaan. De aanwezigen op die vergadering hebben hiermee ingestemd.

Natuurlijk heb ik mijzelf van te voren de vraag gesteld of ik naast mijn ambitie ook voor de komende 3 jaren voldoende creativiteit en bestuurlijke kwaliteit te bieden zou hebben om de vereniging te dienen. Bij die taakstelling moet je je afvragen of de afgelopen zittingsperiode die voldoening heeft gegeven die je ervan verwachtte. Hierbij denkend aan de Floriade, de nieuw uitgebrachte Handleiding en de voorbereiding van het 75-jarig jubileum etc... M.a.w. wat is er bereikt, waar ben je mee bezig en welke verenigingsbelangen vragen op korte en lange termijn hun aandacht?

Mede om die redenen is er in de afgelopen periode door Uw bestuur ook een beleidsnota "Succulenta 2000", uitgebracht, die als leidraad nauwgezet door het bestuur bij haar beleid wordt getoetst. Daarnaast spelen er ook maatschappelijke belangen zoals wettelijke- en verenigingsrechtelijke zaken en het zich op gelijkwaardige wijze presenteren en profileren met andere groenverenigingen.

Om dit beleid zo breed mogelijk naar haar leden over te brengen, zoekt het bestuur de meest directe weg. Die mogelijkheden voor de doelstellingen van de vereniging Succulenta zijn in hoofdzaak het tijdschrift (de afdelingen en de ontmoetingen, zoals evenementen, vergaderingen en afdelingsbijeenkomsten. Daarom heeft het bestuur om die kortste weg te bereiken, een voorstel gedaan om systeemwijziging contributie 1994 e.v. Immers, door contributie krijg je je rechten als volwaardig lid van een vereniging.

Op een in hoofdzaak voor dit punt georganiseerde voorzittersvergadering, is uitvoerig over dit voorstel gedebatteerd. Dit voorstel is ook uitvoerig in het tijdschrift toegelicht. De resultaten van de debatten zullen door het bestuur worden verwerkt en worden onderbouwd door een enquête. De bedoeling van dit alles is, dat het beter is de leden voor een voorstel te winnen, dan de leden met een voorstel te bestrijden.

Ik ben er dan ook van overtuigd, dat de komende Algemene Ledenvergadering dit zorgvuldig uitgewerkte voorstel van Uw bestuur zal overnemen. U gaat dan i.p.v. Fl. 40,= Fl. 45,= betalen. En, U bent allen gelijkwaardig lid.... Mag het een pietsie meer zijn?

Met dit constructieve voorstel, wat een getuigenis is van een goed bestuursbeleid, en het komende feest van ons 75-jarig bestaan in 1994, is het voor mij de reden en een voorrecht, weer voor 3 jaar voorzitter van deze vereniging te mogen zijn. Namens het bestuur wens ik U prettige Kerstdagen en een voorspoedig en gezond nieuw jaar toe, met veel plezier in Uw plantenliefhebberij.

Uw toegenegen voorzitter, Frits van Tricht.

OP VERZOEK NIET GECORRIGEERD.

Aan Alle leden van Succulenta Boxtel, 1 maart 1994

Waarde Leden,
Gaarne wil ik bij U de vreemde indruk wegnemen, dat ik me eerst op de najaarsvergadering voor een tweede termijn heb laten herkiezen om vervolgens op zo'n korte termijn alweer afscheid te moeten nemen. Weest U ervan overtuigd, dat ik me deze tweede termijn tenvolle bewust was en met instemming, ook van het zittende bestuur, dit de aanwezigen op de najaarsvergadering heb voorgעהouden.

Voor diegene, die niet op deze vergadering aanwezig konden zijn, had ik mijn ambities als gekozen voorzitter in een voorwoord samengevat met enkele idealen voor de toekomst en dit voorwoord beëindigd met de gebruikelijke wensen die thuis horen in de eerste editie van Succulenta in 1994. Tot mijn ontsteltenis bleek, dat door solistisch optreden van een bestuurslid, dit voorwoord niet was geplaatst. Omdat hierdoor ook mijn integriteit in het geding kwam, heb ik hieruit mijn consequentie getrokken. Desgevraagd heb ik me naar het bestuur schriftelijk uitgesproken, dat ik na de voorjaarsvergadering geen voorzitter meer kan zijn, daar gebleken is, dat er geen harmonische samenwerking en goede werksfeer in dit bestuur meer mogelijk is.

Om etische redenen moet ik me voorlopig van verdere details onthouden omdat daar onze vereniging niet mee gebaat is. Omdat ik mijn verantwoordelijkheid niet wil ontlopen, kan de Algemene Ledenvergadering van mij verlangen een verklaring af te leggen. Om dezelfde redenen lijkt mij de komende Voorjaarsvergadering niet de juiste gelegenheid, daar deze vergadering geheel in het teken zal staan van het 75-jarig jubileum van Succulenta. Let wel, waarde leden, ik wil geen afstand doen van mijn functie, maar ik ben door de omstandigheden gedwongen daar bij het afwegen van de zakelijke belangen dit beter is, hetgeen mij meer spijt dan ik U kan schrijven. Omdat ik mij deze gang van zaken persoonlijk te zeer aantrek, zal ik op het jubileum niet aanwezig zijn. Daarom wens ik U middels deze brief een goede vergadering en die feestvreugde toe, die past bij een groenvereniging die zijn 75-jarig jubileum viert. Daar ik niet het risico wens ter lopen dat deze korte verklaring opnieuw niet zal worden gepubliceerd, ben ik thans genoopt U op deze wijze te berichten.

U dankend voor het vertrouwen dat ik ruim drie jaar Uw voorzitter heb mogen zijn en voor de levensvreugde die ik daarbij ondervonden heb, verblijf ik, met vriendelijke groeten,

Uw toegenegen Frits van Tricht, voorzitter.

PLAATSING BUITEN VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE REDACTIE

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor nr 1/1995 moeten vóór 29 december 1994 worden opgestuurd aan mevr. J.M. Smit-Reesink, Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom.

Alleen advertenties de hobby betreffende worden opgenomen.

Te koop: Verkade album Cactussen, A.J. van Laren 1931 f 35,-. Kamerplanten van E.Th. Witte, derde druk 1927 f 45,-. De prijzen zijn excl. portokosten. Kasverlichting: lichtbak met 2 TL buizen lengte 1.20 m. G.Vroom, Nachtegaalstraat 78, 2025 VL Haarlem. Tel. 023-390152.

Aangeboden tegen kleine vergoeding, door uitzaaien verkregen Lobivia's in ruime zin. Wilt u een lijst ontvangen, zend dan een brief met daarin een aan Uzelf geadresseerde, gefrankeerde enveloppe aan C. Bouwman-v. Egmond, Cliffordweg 12, 3646 AG Waverveen. Tel. 02972-61623.

Ter overname: Abonnement van Gymnocalyciumarbeitsgruppe Österreichische Kakteenfreunde met inbegrip van alle voorgaande afleveringen. f. 200,-. A.D. van Hees, Claudiuslaan 43, 6642 AE Beuningen. Tel. 08897-77275.

Aangeboden: jaargangen Succulenta 1971-1987, niet ingebonden. A. Hondius, Raphaëlstraat 24-2, Amsterdam. Tel. 020-6732127.

Gevraagd: Das Sukkulenten Lexicon van Hermann Jacobsen. Uitg. Gustav Fischer Verlag Jena. Martien Senders, Karel Doormanlaan 37, 5703 CJ Helmond. Tel. 04920-46646.

Aangeboden: jaargangen Succulenta van 1976 t/m 1994. B. Jansen, Draaiboomstraat 33, 5503 SB Veldhoven. Tel. 040-534097.

Om jaargangen van Succulenta voltallig te krijgen zoek ik van jaargang 1986 nr. 12 (dec) en van 1992 nr. 6 (nov/dec). J. Vinke, Weg van Rollocate 48, 8325 CS Vollenhove. Tel. 05274-2002.

British Cactus & Succulent Society

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke, aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij Bradleya voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulenta planten.

Compleet lidmaatschap, incl. Bradleya
In de E.E.G. £ 22.00
Buiten de E.E.G. £ 24.00
Excl. Bradleya resp. £ 12 en £ 13
Overzeese bestemmingen per luchtpost. Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:
Hon. Membership Secretary
Mr P. Lewis, 1 Springwoods, Courtmoor,
Fleet, Hants GU 13 9 SU Engeland.

CACTUSSEN - EN VETPLANTENZADEN
Schrijf vandaag nog voor GRATIS ZAADIJST

DOUG EN VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, MK42 8ND

TE KOOP GEVRAAGD

bent U genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen, neem dan contact op met:

Gerrit Melissen, Korenmolen 9,
3738 WL Maartensdijk, tel 03461-3366

CACTUSSEN TE KOOP GEVRAAGD

Collecties, zaaisels en Copiapoa's.
J.F.A. Wortelboer, Meer en Vaart 360,
1068 LH Amsterdam, tel. 020-6191055

Breng eens een bezoek aan Cactuskwekerij Lakerveld.
U zult verrast zijn van de vele soorten en vormen, die U bij ons aantreft.

Wij zijn geopend iedere zaterdag van 8 tot 17 uur en van 27-31 december dagelijks.

Op andere dagen uitsluitend na telefonische afspraak.

CACTUSKWEKERIJ LAKERVELD LEXMOND

TEL.: 03474 - 1718 (Tussen Lexmond en Meerkerk), Lakerveld 89

PEDIO'S UND SCLERO'S

Navajo, Toumeyia, Echinomastus, Echinocereus, Escobaria, Neobesseya, Mammillaria, Yucca, Agave, Lewisia, wilde bloemen, Ariocarpus, Astrophytum, Turbinicarpus uit USA, Canada en Mexico met opgave standplaatsen.

Wildbedoornde Sclero's uit Nevada, Utah, New Mexico, Arizona, Colorado 0 op winterharde Echinocereus, nauwelijks te onderscheiden van standoortplanten S.parviflorus fh 28.5, fh 29.4, fh 44 (helli), fh 45 (helli), fh 47 (helli), fh 48 (reevesii), fh 49.1 (reevesii), fh 50 (intermedius), fh 56, fh 67.2, fh 69.3.O, fh 69.3.3, fh 69.6.O fh 69.O.O.1, fh 69.1.0.6 (contortus), fh 69.9.O.3, fh 69.9.3 S.wetlandicus, fh 100 S pubispinus, fh 105 S.nyensis - Drsn 4-6 cm, lengte 5-14 cm, dm 30,-/dm 50,- plus verzendkosten.

Boeken: An den Standorten von Pedio/Sclerocactus Duits DM 59,- To the habitats of Pedio/Sclerocactus engels DM 69,- The Genus Sclerocactus Cactaceae-Revised engels DM 79,- plus verzendkosten dm 5.50/6,50 buitenland-s.v.p. retourporto voor de lijst bijvoegen. (internationale antwoordcoupon)

HOCHSTATTER KAKTEEN POSTFACH 510 201

D-68242 MANNHEIM tel. 06 21 - 79 46 75 fax intl. 49 621 79 00 332

**neue liste
1994/95
anfordern**

Frans Noltee

**Cactussen en andere succulenten
Rotterdamseweg 88
3332 AK Zwijndrecht, Holland
Tel. 078-124200 Fax 078-198396**

Ook in de wintermaanden is de kas iedere zaterdag geopend van 9 - 4.
Op andere dagen bent U welkom na afspraak. Vraag mijn gratis prijslijst aan.
De tweede herziene druk van mijn Kweektabel voor succulenten (incl. cactussen) is nu verkrijgbaar. Dit unieke boekje boordevol informatie over watergift, lichtbehoefte, temperatuur enz. kost slechts f 10,= incl. porto en verpakking. (afgehaald f 8,=)

Zie boekbespreking in het aprilnummer van Succulenta.

BLADKAKTUS

Binnenlandse en buitenlandse boeken steeds voorradig.
Wij bestellen graag voor U.

Vraag onze Bladkaktus, een lijst met succulente literatuur aan.

NATUUREN BOEK

Bankastraat 10
2585 EN's Gravenhage
tel. 070-3505648

VETPLANTENKWEKERIJ

UWE BEYER

Dorfstrasse 10, 56729 Nettekölle, Duitsland

Een grote sortering: Conophytum
Lithops
Pleiospilos
Faucaria
Agyroderma
Glottiphyllum.....

Hebt U mijn gratis lijst al aangevraagd?

Bloemen - en plantentuin VAN DONKELAAR

Werkendam, Laantje 1 tel. 01835 - 1430 giro 1509830

De nieuwe zaadlijst inclusief materialenlijst 1995 is eind december gereed. U kunt deze ontvangen door storting van f 3.50 op giro 1509830. Op vertoon van deze advertentie ontvangt U 20% korting, éénmalig, van Kerstmis t/m jan. 1995, op alle **cactussen**.

Die Cactaceae

Handbuch der Kakteenkunde in 6 delen
door Curt Backeberg

4092 pagina's, ca 4500 afbeeldingen, deels in kleur, formaat 18 x 24,5 cm, gebonden. Oorspronkelijke prijs fl. 1820,00. Wij kunnen nuenkele exemplaren aanbieden voor fl. 575,00
Prijs is excl. 6 % BTW en portokosten. Te bestellen bij:

Backhuys Publishers, Warmonderweg 80, 2341 KZ Oegstgeest
tel. 071-170208; Fax 071-171856

UHLIG
KAKTEEN

Postfach 1107 · D-71385 Kernen
Bundesrepublik Deutschland
Telefon 07151/41891 · Fax 07151/46728

- * meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- * verzending over de gehele wereld
- * bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- * onze planten- en zaadlijst ontvangt U op aanvraag tegen een internationale antwoord- coupon

BOEKENBEURS

TE KOOP GEVRAAGD; tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten. De boeken worden op de jaarvergaderingen aangeboden.
Aanbiedingen aan W. Alsemgeest, Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort. Tel. 03484-71083.

PROPAGANDAMATERIAAL, BOEKENVER- KOOP EN VERENIGINGSARTIKELEN

Propagandamateriaal kan, tegen portovergoeding, bij mevr van Die aangevraagd worden.

Er zijn op dit moment verkrijgbaar;

- Wat betekent die naam een verklarend woordenboek van botanische namen van succulente- en aanverwante planten, prijs fl 15,50/ Bfrs 310.
- Gids voor het verzorgen van cactussen en andere succulenten, prijs fl 10,-/Bfrs 300.
- Discoboek Buining (duitse uitgave), prijs f 7,70/ Bfrs 150.

Verenigingsartikelen:

- de bewaarband voor het tijdschrift (1 jaargang) fl 18,-/ Bfrs 360 (vanaf 2 banden fl 16 Bfrs 320 per stuk)
- de verenigingsspeld. Deze is als steekspeld verkrijgbaar, prijs fl 4,-/ Bfrs 80.
- correspondentiekaarten uitgave 1992, prijs f 8,- Bfrs 160.

Alle artikelen franco thuis.

Bestellingen uitsluitend door overschrijving van het juiste bedrag en vermelding van het gewenste artikel op postgiro 3742400 t.n.v. Succulenta te Lunteren.

Voor België, Belgische postgirodienst rekening 000-11-41-809-22 t.n.v. Succulenta te Santpoort.

Bibliotheek.

Hier slaagt men er ieder jaar weer in om een aantal nieuwe boeken en tijdschriften aan de bibliotheek toe te voegen.

Op dit moment zijn er meer dan 250 titels en enkele tientallen tijdschriften, waarvan een enkele al vanaf 1901.

Ook zijn een aantal wetenschappelijke boeken aanwezig.

Aarzel dus niet om regelmatig om een nieuwe catalogus te vragen, de lijst is zowel in gedrukte vorm als per floppydisk beschikbaar.

Katalogus a fl 1,50/Bfrs 30,

voor floppydisk overleggen met Hr Bervoets.

W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108,7391 XM Twello
tel.: 05712-72841

Clichéfonds.

Het clichéfonds voegt ieder jaar weer andere, meer gevarieerde en zeldzame zaden aan de lijst toe.

Het jaarlijkse aanbod ligt meestal ruim boven de 1000 soorten, vaak 1100-1200 soorten en is zeer concurrerend in prijs.

Niet alleen in December, ook gedurende het jaar en voor b.v. zaadpakketjes voor verkoop op beurzen of zaaïwedstrijden verleent het fondsalle medewerking.

Hr J. Schraets, Geuldersedijk 2, 5944 NH Arcen. tel.:
04703-2913

Diatheek.

Er zijn in de diatheek in totaal 8000 dia's aanwezig, waarvan er al zo'n 3000 geïnventariseerd zijn.

Om één en ander voor de gebruiker en beheerder hanteerbaar en overzichtelijk te houden worden er series samengesteld.

Het streven is om van alle geslachten een serie op te zetten, maar er zijn niet van alle geslachten voldoende dia's aanwezig.

Indien U dia's dubbel of over heeft neemt U dan eens contact op met de diathecaris, hij kan U dan zeggen of uw dia's een aanvulling kunnen zijn.

Op dit moment zijn de volgende series beschikbaar:

- 100 mooie vetplanten,
- 100 mooie cactussen,
- 200 mammillaria's,
- 200 echinocereï
- 100 caudex vormende planten
- 66 euphorbia's,
- 100 gymnocalyciums.

Hr. J. Deckers, Hertogstraat 39, 6441 HA Brunssum. Tel
045-272461

PLANTENCENTRALE

Doel van deze instelling is het helpen van de beginnende cactus en vetplantenliefhebbers aan het starten van een eigen verzameling door middel van beginnerspakketjes. Deze leden kunnen een pakketje toegezonden krijgen, waarin ongeveer 12 soorten plantjes. (1 pakje per jaar, maximaal 3 jaar lang).

Toezending volgt na ontvangst van f 7,50 op postbankrekening nr 3960475 ten name van Succulenta Plantencentrale te Lunteren, onder vermelding van "beginner 1994"

Leden uit België kunnen Bfrs 150 storten op rekening 000-11-41-809-22 bij de Belgische postgirodiens ten name van Succulenta-Santpoort Zuid

De liefhebbers van succulenten, die veel zaaïen en zodoende planten over hebben, die zij willen afstaan voor beginnerspakketjes, kunnen deze (zonder pot of aarde en alleen tijdens vorstvrij weer) opsturen naar onderstaand adres. **De portokosten worden vergoed** (Graag gironummer opgeven!)

De gevers kunnen bovendien drie wensplanten opgeven. Ik zal proberen één van die wensen te vervullen.

Mevr. E. van Die-van Wijnen
Molenweg 56
6741 KM Lunteren

Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten

SUCCULENTA

Geef U nu op als lid:

Het lidmaatschap omvat:

gratis toezending van ons tijdschrift, mogelijkheid tot deelname aan één van onze afdelingen met maandelijkse bijeenkomsten, toegang tot de diensten van onze instellingen: zaadfonds, bibliotheek, diatheek, boekenmarkt, verenigingsartikelen en plantencentrale. U ontmoet op bijeenkomsten, beurzen, tentoonstellingen en vergaderingen talloze liefhebbers met wie U Uw interesse en hobby kunt delen.

U kunt zich opgeven bij onze ledenadministratie, p/a P. van der Laken, Talingstraat 6, 2406 EZ Alphen aan de Rijn.

De contributie bedraagt (Benelux) f 40,- per jaar (jeugd lid 20,- p.j.)

Naam: geb. datum
Adres
Postcode Woonplaats..... Handtekening

HET SCHRIJVEN VOOR SUCCULENTA

De gang van zaken

HET BEGIN

- U stuurt spontaan een artikel in; of
- U pleegt overleg met de hoofdredacteur over het te kiezen onderwerp en gaat dan schrijven; of
- U deelt de redactie mee, over welk deel van de hobby U kunt en wilt schrijven en wacht vervolgens op een uitnodiging van de hoofdredacteur om over een, door hem uitgezocht, onderwerp te schrijven.

Van uitstel komt afstel, zeker de eerste keer, dus kies een handelwijze en start.

ILLUSTRATIES

Aandacht moet er zijn voor illustraties. Deze kunnen veel aan de waarde van het geschrevene toevoegen. Let daarom op de kwaliteit. Voor de opname in het blad zijn dia's of afdrukken nodig. Zwart-wit tekeningen mogen natuurlijk ook. Heeft U geen goed materiaal, pleeg dan overleg met de hoofdredacteur (totdat deze benoemd is, kunt U zich wenden tot de secretaris). Binnen de vereniging is dit wellicht wel voorhanden.

ORIGINALITEIT

Het geschrevene moet origineel zijn. Veel liefhebbers zijn op meerdere periodieken geabonneerd en zitten niet te wachten op herhalingen. U moet daarom garanderen, dat de ingeleverde kopij tot aan het verschijnen van het betreffende nummer NIET ter verdere publicatie wordt aangeboden of reeds is gepubliceerd. Daarna bent U vrij.

Het onderwerp mag niet eerder in Succulenta zijn behandeld of, als dit wel het geval is, moet Uw stuk iets aan de reeds gepubliceerde informatie toevoegen. Dit laatste is niet zo moeilijk als het lijkt. Iedere goed oplettende hobbyist ziet wel eens iets, hoe klein ook, waarop nog nooit de aandacht is gevestigd. Ook op dit punt kunt U met de hoofdredacteur overleggen.

LITERATUUROPGAVEN

Literatuuropgaven dienen beperkt te worden tot die literatuur, die in de tekst wordt aangehaald en waarvan de informatie dus onmisbaar is. Het informeren over andere lectuur, tenzij dit het onderwerp van het artikel is, moet worden overgelaten aan de bibliothecaris.

INLEVEREN

Als het stuk met een computer (PC) geschreven is, dan ontvangen wij het stuk graag op een diskette. De gebruikte tekstverwerker graag vermelden. Bestaat deze mogelijkheid niet, dan kan de tekst ook uitgetypt worden aangeleverd. Gepoogd wordt dan, deze tekst middels een scanner in te lezen.

Dit lukt veelal bij gebruik van een duidelijk lettertype en een goed (carbon)lint. Ook geschreven tekst weigeren we niet, maar dit moet worden overgetypt en daardoor ontstaan mogelijk wellicht extra fouten.

Als uw stuk gereed is, kunt U het insturen aan het redactie secretariaat, Prins Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE BENNEKOM. U ontvangt een bevestiging en het stuk gaat naar een redacteur, die het stuk beoordeelt en bewerkt, illustraties uitzoekt, een inleiding schrijft en voorzover nodig het stuk compleet maakt.

Vervolgens wordt een voorlopige lay-out van het stuk gemaakt.

VERSCIJNINGSDATUM

Als het stuk voor plaatsing geaccepteerd wordt, stuurt de hoofdredacteur een afschrift van het opgemaakte stuk naar de schrijver en deelt mee, in welk nummer de plaatsing wordt verwacht. Omdat elk nummer een vast aantal pagina's heeft en er dus gepast en gemeten moet worden, kan de plaatsing verschuiven. De schrijver kan en mag reageren op de hem/haar gezonden tekst. Laat de verschijning nog even op zich wachten, de binnenkomst van de kopij loopt namelijk niet gelijk met het gebruik ervan, dan worden beschikbaar gestelde dia's op verzoek al eerder geretourneerd. Mocht een stuk onverhoopt niet geaccepteerd kunnen worden, dan zal de hoofdredacteur overleggen met de schrijver over de te nemen actie.

LAATSTE CONTROLE

De definitieve opmaak van het blad wordt nogmaals door tenminste twee redacteurs gelezen en de dan nog gevonden fouten worden verbeterd. Het blad wordt vervolgens gedrukt.

NA HET VERSCHIJNEN

De schrijver ontvangt de nog niet eerder geretourneerde dia's terug en ontvangt drie exemplaren van het betreffende nummer. Meerdere exemplaren en of overdrukken kunnen tegen kostprijs worden besteld.

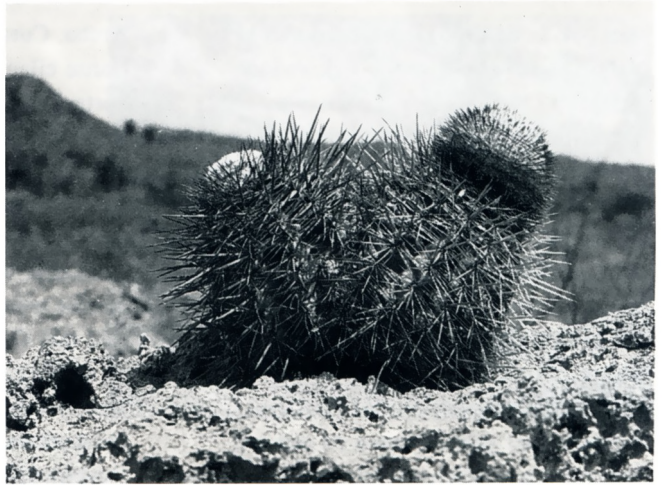
REACTIES VAN LEZERS

Om te voorkomen dat deze "te rauw op de maag" vallen, is afgesproken, dat de schrijvers deze vóór de publicatie ter inzage krijgen. Een direkt weerwoord is dan mogelijk en als regel zal de discussie dan ook snel worden gesloten.

HULP

De redactie poogt in samenwerking met de auteur tot het beste resultaat te komen. Aarzel daarom nimmer om over welk probleem dan ook te overleggen.

Melocactus pyramidalis op een afgestort rotsblok van de Seroe Cabajé op Curaçao (1930)

beeld van betrekkelijke gelijkvormigheid werd bevestigd in het veld op de noord-oostelijke Kleine Antillen, waar Suringar aan de soortnaam *eustachianus* de voorkeur gaf.

Pas in latere jaren is het Melocactus-onderzoek weer wat meer in de belangstelling gekomen, niet in het minst door de onderzoekingen van Prof. Helmut Antesperger uit Salzburg, die vijf "goede soorten" (waaronder vier nieuwe) meende te kunnen onderscheiden.

Tegengesteld aan het opvallende voorkomen en de veelvormigheid van Melocactus, is de onopvallende aanwezigheid van twee soorten Mammillaria: *M. simplex* Haworth 1812 (of *M. mammillaris* (L.) Karsten), mij op Curaçao slechts van drie plaatsen bekend, en *M. nivosa* Link 1837, van de noordelijke Antillen, die op St. Maarten aan zijn vele witte donsharen gemakkelijk kan worden herkend.

Wanneer men zich op Curaçao, Aruba en Bonaire buiten de gebaande paden begeeft, maakt men al gauw kennis met een forse, felbedoornde schijfcactus die van talrijke glochidieën is voorzien en waarvan de jongere leden gemakkelijk afbreken om dan aan dier of mens te blijven hangen. Het is *Opuntia wentiana* Br. & R. 1919,

Melocactus eustachianus op Tintamarre, mei 1973

een ook in de droogtegebieden van het naburige vasteland veel voorkomende plant.

Dezelfde hinderlijke eigenschappen heeft *Opuntia triacantha* (Wildenow 1814): een laagblijvende plant met een Bovenwinds verspreidingsgebied, die aan *O. wentiana* doet denken om het gemak waarmee verwaarloosde en kaalgeslagen terreinen als groeiplaats worden aanvaard.

Op de noordelijke Antillen ziet men, veelal op zandige plaatsen aan de kust, een forse *Opuntia* met gele bloemen en een vrij langwerpige vruchtbeginsel; *Opuntia dillenii* (Ker-Gawler 1818).

Opvallend is ook een andere *Opuntia* met grote, niet-snel loslatende schijven, die min of meer zalmkleurige bloemen heeft en dikwijls is te vinden op plaatsen waar verwilderding niet is uitgesloten: *Opuntia elatior* Miller 1768.

Een soort die tot voor kort alleen van

Aruba, Curaçao, Bonaire en het Venezolaanse eiland Tortuga bekend was, maar kortgeleden ook van St. Eustatius en Redonda (ten zuiden van Montserrat) werd vermeld, is *Opuntia curassavica* (L. 1753): klein en min of meer kruipend met een dichte bedoorning op leden die zeer gemakkelijk loslaten. Behalve met *O. triacantha* wordt *O. curassavica* soms verwisseld met *O. repens* die wel op Puerto Rico en de Virgin Islands voorkomt, maar op de Nederlandse Antillen nooit is gevonden. De merkwaardigste *Opuntia* is - op de Bovenwindse Eilanden - ongetwijfeld *O. rubescens* (Salm-Dyck 1828). Het is een plant die opvalt door zijn seinpaalachtige vertakking, ronde stam en asymmetrische schijven. De kleine, meestal zalmkleurige bloemen hebben een stamper die even boven de voet een duidelijke richel vertoont welke als belangrijkste reden wordt beschouwd voor het plaatsen van *O.*

Melocactus intortus met vertakt cephalium van Frigate Bay op St. Kitts, juli 1955

Mammillaria nivosa op een rotshelling bij
Pointe Blanche op St. Martin (juni 1955)

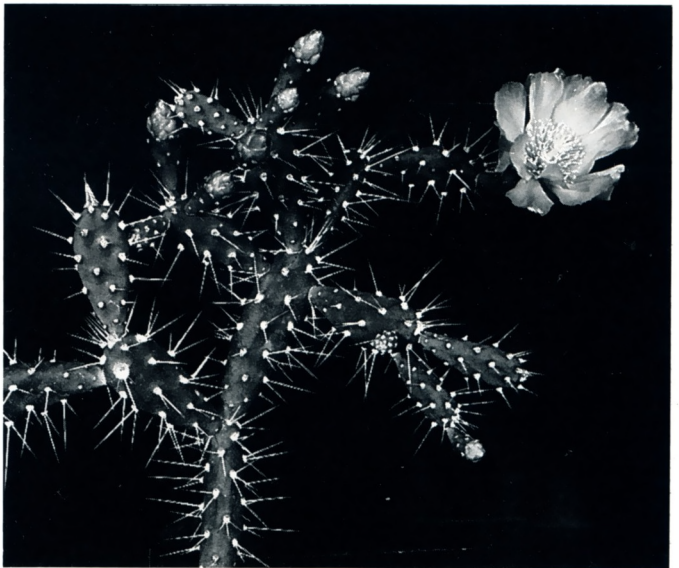
rubescens in een apart geslacht: *Consolea*. De wijdverbreide *Acanthocereus tetragonus* (L.1753) werd als *A. pentagonus* bij herhaling in de literatuur beschreven voordat deze slingercactus voor het eerst in de 17de jaargang van *Succulenta* onder zijn ware naam werd vermeld. Het lijkt zeer

wel mogelijk dat *Hylocereus trigonus* (Haworth 1812), *Selenicereus grandiflorus* (L.1753) en wellicht nog andere cactussen, bij nader onderzoek tot de flora van de Nederlandse Antillen moeten worden gerekend.

Cromhoutstraat 38,6971 AV Brummen

Opuntia curassavica, de kleinste schijfcactus van Curaçao, wordt als kenmerkend voor de Nederlandse Benedenwinden beschouwd.

Foto: Arnoldo Broeders,
Curaçao 1930

SUMMARY

The present paper concludes contributions to *SUCCULENTA* by which the autor has ventured to give a satisfying impression of the cactusflora of the Dutch Antilles, based on a restricted number of specimens (deposited in the Utrecht Herbarium) which were more or less accidentally collected during some zoölogical field trips to the Caribbean area.

Literatuur

(ten dele bekort):

- Amelunxen, C.P. (1931). - De cactusflora van Curaçao.
- Antesberger, H. & B. (1994). - De Melocactussen van de Nederlandse Antillen. Succulenta 73, p.121-123
- Arnoldo, Fr.M. (A.N.Broeders) (1954). Zakflora.- Wat in het wild groeit en bloeit op Curaçao, Aruba en Bonaire. 171 pp., 78 pl. Ed. 2 (1971) 279 pp.
-(1954). Gekweekte en nuttige planten van de Nederlandse Antillen. 149 pp., 63 pl.
- Backeberg, C. (1958 - 1962). Die Cactaceae. Handbuch der Kakteenkunde.
- Boldingh, I. (1909). The flora of St.Eustatius, Saba and St.Martin, 321 pp.
-(1913). Flora voor de Nederlandsch West-Indische Eilanden. 450 pp.
-(1914). The Flora of Curaçao, Aruba and Bonaire. 197 pp.
- Britton, N.L. & Rose, J.N. (1919-1922). The Cactaceae I - IV.
- Howard, R. A. (1989). Flora of the Lesser Antilles. Vol. 5. Cactaceae p 398-422.
- Rodgers, C.N. en Evans, P.A. (1981). Melocactus macracanthos in habitat. Cactus and Succ.J. of Great Britain 43, p.33-36.
- Stoffers, A.L. (1984). Flora of the Netherlands Antilles, Vol. III: 143-409. Cactaceae. p.143-158.
- Suringar, W.F.R., (1861). Verslag en reisverhaal. Ned.W.I. Exp. Tijdschr.Ned.Aardr.Gen. (2) 3, Versl.Aardr. Meded. (Het geslacht Melocactus). Zie verder bibliografie in Gedenkboek Valckenier Suringar 1942.
- Suringar, W.F.R. & Valckenier Suringar, J. (1897) (1), (1903) (II), (1905) (III). Illustrations du genre Melocactus. Musée Botanique de Leiden.
- Valckenier Suringar, J. (1901-1910) & (1931). Zie bibliografie in Gedenkboek Valckenier Suringar 1942.
- Wagenaar Hummelinck, P. (1931). Over het gebruik van cactussen op Bonaire. Succulenta 13, p. 41-51.
-(1933). Cactusfasciaties van Aruba, Curaçao en Bonaire. Succ. 15, p. 183-190.
-(1934). Over de cactussen van Curaçao, Aruba en Bonaire. Succ. 16, p. 145-153, 161-168.
-(1935). Over het voorkomen van Acanthocereus pentagonus op Curaçao, Succ. 17, p. 65-72.
-(1936). Over Opuntia curassavica. Succ. 17, p. 81-83.
-(1938). Notes on the Cactaceae of Curaçao, Aruba, Bonaire and North Venezuela. Recueil des Travaux botaniques néerlandais, 35, p. 29-55.
-(1938). Over Cereus repandus, Cephalocereus lanuginosus, Lemaireocereus griseus en Acanthocereus tetragonus. Succ. 20, p. 134-140, 149-156, 166-171.
-(1940). Over Opuntia curassavica, O. wentiana, O. elatior en Mammillaria simplex. Succ. 22, p. 121-129, 137-143.
-(1941). Lijst voor het vinden van de soortnamen van de op de Benedenwindsche Eilanden voorkomende cactussen. Succ. 23, p. 121-128, (1942). Het Melocactus-onderzoek. Gedenkboek. J.Valckenier Suringar der Nederlandsche Dendrologische Vereeniging, p.88-95, 2 fig. excl.
-(1981). Cactussen als stadsbeplanting op Curaçao, Succ. 60, p.10-14, 41-46.
-(1989). Over Consolea spinosissima en Consolea rubescens, Succ. 68, p. 162-165, 193-198, 217-221, 238-240, 264-267.
-(1991). Over Opuntia curassavica en Opuntia repens. Succ.70, p. 231-234.
-(1994). Opuntia problemen op de Bovenwindse Eilanden van de Kleine Antillen. Succ. 73, p.24-31.
-(1994). Overzicht van de Cactussen der Nederlandse Antillen. Succ. (dit nummer).

Rectificatie: Betreft artikel Opuntia problemen in Succulenta 73 (1) februari 1994.

p. 24 kolom 2 - lees: Herbarium van de Rijksuniversiteit p. 25 kol. 1 r. 7 lees: Flora's kol. 2 r. 16 lees: 1982 p. 26 kol. 1 r. 13 lees: Redonda kol. 2 r. 13 -lees: 1982 r.16 -lees: triacantha and O. dillenii r. 4 v.o. lees: Redonda p. 27 fig. - lees: La Désirade, samen met O. elatior (r.) in oktober 1949.
p. 28 kol. 2 r. 5 - lees: Howard & Touw (1982, p.177) p. 30 kol. 1 r. 1 - lees: Bovenwindse r. 15- lees: Redonda en La kol. 2 r. 12 v.o. - lees: droogtegebied p. 31 kol. 1 r. 15 - lees: Touw (1982, p. 172) luidt: The senior author kol. 2 r. 15 v.o. lees: 1982 8 v.o. lees: botaniques 6 v.o. lees: curassavica 3 v.o. lees: spinosissima.

EEN MAATJE TE GROOT ...?

6. Echinocactus ingens Zucc.

Ton Pullen

De soortsaanduiding 'ingens' betekent zoveel als geweldig groot, reusachtig. Deze naam is uitstekend gekozen, want deze soort, die oorspronkelijk afkomstig is uit de Mexicaanse deelstaat Hidalgo, kan -voor een cactus- geweldige afmetingen bereiken.

Een doorsnede van 125 cm bij een hoogte van 1,5 m behoort tot de mogelijkheden. Een enkele keer worden zelfs nog grotere afmetingen gemeld.

De soort werd al in 1837 beschreven door Dr.J.G. Zuccarini, anders dan de naam doet vermoeden een Duitser, die leefde tussen 1797 en 1848 en hoogleraar in de botanie was in München.

Sommige auteurs menen, dat *E. ingens*, evenals *E. visnaga*, *E. grandis* en *E. palmeri*, slechts variëteiten van *E. platyacanthus* voorstellen. Anderen zien deze vormen als populaties van één soort en laten de status van variëteit achterwege. Een enkele keer zien we wel jonge planten in de verzamelingen. Ze groeien daar extreem langzaam en in nederlandse collecties zullen we wel nooit grote, volwassen, bloeibare planten aantreffen.

E. ingens is afkomstig uit een warm en droog klimaat. Het schijnt, dat deze en andere grote Echinocactus-soorten in de

Echinocactus ingens.
Pinya de Rosa, Spanje.
6 Mei 1993.
Foto's van de schrijver

Echinocactus ingens.
Pinya de Rosa, Spanje.
6 Mei 1993

woestijnen van Mexico en de zuidelijke V.S. al dikwijls dorstende reizigers het leven gered hebben. Zij slaan in hun waterhoudend parenchym-weefsel namelijk aanzienlijke hoeveelheden vocht op. Gesuikerde stukken cactus worden in Mexico ook wel gegeten.

Bij de verzorging moet men ook rekening houden met deze herkomst. Dat betekent, dat planten 's zomers zo warm en zonnig mogelijk gekweekt moeten worden. Oppassen met teveel water op koele, bewolkte dagen. 's Winters moeten de planten niet al te koud staan, de watergift dient dan tot het uiterste beperkt te blijven, maar het substraat mag niet stofdroog worden. De planten worden in een goed doorlatende, minerale grond gekweekt.

Tenslotte een korte beschrijving: Plantelichaam alleenstaand, grijsgroen, (jonge zaailingen blauw berijpt), zeer groot wordend. De schedel is bedekt met witte wol. Er zijn meestal meer dan 50 ribben. De areolen zijn bedekt met geelwitte wol en dragen 8-9 dorens, die alle ongeveer even lang zijn, nl. 2-3 cm. De bloemen hebben een diameter van plusminus 3 cm en zijn geel.

De vrucht is 3 cm lang en wollig.

De plant op de foto groeit in de cactustuin Pinya de Rosa, bij Sta.Christina, tussen Blanes en Lloret, Spanje. De foto is gemaakt op 6 mei. De planten stonden daar toen in volle bloei.

Adres: Rinkslag 19 7711 MX Nieuwleusen.

EEN PRETTIGE VIRUS-INFECTIE

E. Janssen

In de zomer van 1978, ik had nog maar een paar cactusplantjes, ben ik in Venray bij iemand geweest die open dag hield in zijn succulentenkas. Op die plaats ben ik besmet geraakt met het cactusvirus en dat virus ben ik tot op de dag van vandaag niet meer kwijt geraakt.

Eigelijk had ik 20 jaar eerder het succulentenvirus moeten krijgen. Misschien was ik dan mijn best gaan doen om het rijbewijs te halen en had me een automaatje aangeschaft zodat ik overal naar toe kon rijden. Nu ben ik van het openbaar vervoer afhankelijk, want fietsen is er voor mij ook niet meer bij. Ik treur er niet om, ik heb geweldige hobbies en succulenten nemen daarbij een grote plaats in.

Om terug te komen op die open dag, ik ben toen ook lid geworden van "Succulenta". Ik zou bijna zeggen, zonder "Succulenta" gaat het niet. Je leert andere liefhebbers kennen en dat heb je nodig. Het is toch heel plezierig als je met mensen kunt praten die dezelfde hobby hebben. Ik heb er veel van geleerd. Ook de maandelijkse bijeenkomsten zijn erg leerzaam. Dan is er nog het tijdschrift "Succulenta". Jammer dat het niet meer maandelijks verschijnt. Heel fijn is ook het Clichéfonds en verder de bibliotheek.

De allereerste cactussen had ik vanaf half maart tot half oktober in een kratje, al of niet afgedekt met plastic, buiten staan. Daarna gingen ze naar boven. Het bleef natuurlijk niet bij een kratje, met het gevolg dat er steeds minder plaats overbleef voor ons zelf om buiten te zitten. Een kasje was mijn hartewens en dank zij mijn man, hoewel niet aangetast door het cactusvirus, kwam er een klein kasje. Ik

was de koning te rijk. Ik begon toen ook wat te zaaien. Er mislukte veel. Van het allereerste zaaisel heb ik nog een plant, een *Cephalocereus senilis*, 50 cm hoog is hij nu en hij staat op eigen wortel. Met vallen en opstaan leerde ik toch wat bij, wat het zaaien betreft en al gauw was mijn kasje te klein. Mijn man bouwde er een stukje bij aan. Verwarming is er nooit gekomen. Onze jongens hielpen altijd trouw en geduldig in herfst en voorjaar met het sjouwen van de planten. Die kregen dan ook stuk voor stuk een goede controle. Als de cactussen in het voorjaar weer in het kasje staan en na een poosje de eerste knopjes verschijnen heb ik het gevoel: "Zo, het is me weer gelukt!". Bij sommige planten verschenen er al knopjes wanneer ze nog boven stonden.

Moeilijke soorten heb ik niet, daar durf ik mij niet aan te wagen omdat ik de temperatuur niet kan regelen.

Ik heb ook niet zoveel cactussen, een goede 200 en ongeveer 100 vetplanten. Onze jongens wonen niet meer thuis, dus het gesjouw is nu voor mij alleen. Mede daarom heb ik het afgelopen jaar een kleine honderd cactussen verkocht of weggegeven.

Al een paar jaar probeer ik Mesems te zaaien. Met name *Conophytum*, *Fenestraria* en *Lithops*. Het zaaisel komt wel op maar voordat het herfst is hebben de plantjes het loodje gelegd, op een paar *Lithops* na. Wat ik fout doe weet ik niet maar ik geef het niet op. Ooit zullen ze

toch groter gaan groeien en wie weet ook bloeien. Ik wil ze zo graag hebben omdat ik ze heel mooi vind en ook omdat ze zo klein blijven.

Verder heb ik ook aasbloemigen, vooral *Huernia*'s. Ik vind de bloemen schitterend, maar veel mensen vinden ze helemaal niet mooi, om het maar voorzichtig uit de drukken. Diezelfde mensen begrijpen niet dat ik cactussen mooi vind. Het zijn toch maar stekelingen en ze bloeien maar zo kort. Ieder zijn zin. Ik vind het een fascinerende hobby en mijn enthousiasme is nog even groot als in het begin. Het cactusvirus is dus nog lang niet uitgewerkt.

Litsenbergweg 4, 5813 CG Ysselsteyn (L.)

Vragen van lezers

De heer Van Dijk uit Amersfoort vraagt naar aanleiding van een artikel in *Succulenta* 1994 nr. 1: daar *Aztekium ritteri* in de natuur groeit in een gipsrijk substraat, is het dan aan te bevelen dit in de cultuur na te bootsen?

Elke plant in de natuur is een resultante van de wisselwerking tussen een zich ontwikkelend levend organisme en de omstandigheden waaraan het is blootgesteld. In de cultuur zullen verschillende factoren anders zijn. Met kunstgrepen zijn enkele effecten op de plant te ondervangen. Een voorbeeld is de manier waarop wij onze cactussen een rustperiode laten ondergaan.

De samenstelling van het substraat is een onderdeel in het samenspel tussen plant en haar natuurlijke omgeving waar we eigenlijk weinig aandacht aan besteden. Deels komt dat voort uit het feit dat cactussen geen hoge eisen stellen aan het substraat, ten minste niet om in leven te blijven. Wil men echter het optimale uit de plant halen qua uiterlijk, groei, behoud

etc. dan is ook het substraat van belang.

Er is een duidelijke relatie tussen de zuurgraad, het calciumgehalte en planten met penwortels of vezelwortels. Dit verklaart ook een gedeelte van het feit dat in de natuur planten vaak een begrensd voorkomen hebben, naast natuurlijk andere vormen van begrenzingen.

Dus als antwoord op de vraag van de heer Van Dijk, ik denk dat het zeker valt aan te bevelen voor *Aztekium ritteri* op eigen wortel wat gips toe te voegen aan het substraat. (Overigens, mijn *Aztekium ritteri* op eigen wortel staan in lava zonder zuurteregeling noch speciale toevoegingen en geven geen probleem). Bij geënte planten moet men zich altijd richten op de behoefte van de onderstam. Pas als de entstam zover is ingekort dat de ent zelfstandig verdergaat op zelf gevormde wortels, kan men het substraat aanpassen aan de behoefte van de vroegere ent.

Ludwig Bercht

BOLIVIA HERINNERINGEN (I)

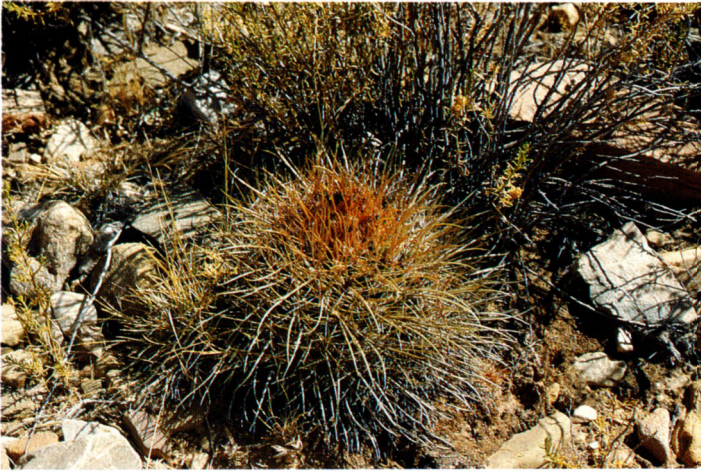
Frank Vandenbroeck

**Dat het minder frequent bezochte
Bolivia ook een schat aan cactussen
bezit, wordt in dit reisverslag be-
licht.**

Vanuit de stad Tupiza in Zuid-Bolivia waren we verder noordelijk getrokken via de Pampa de Mochara naar het kleine plaatsje Santiago de Cotagaita, meestal kortweg Cotagaita genoemd. Het was lente in Bolivia en de natuur toonde zich van haar kleurrijkste zijde. Tijdens de afdaling naar het dorp zagen we grote bestanden van de geelbloeiende zodenvormende *Platyopuntia sulphurea* (G.Don) Ritt. alsmede prachtig bloeiende exemplaren van *Trichocereus tacaquirensis* (Vpl.) Card. In vergelijking met de landschappen die we de dagen voordien waren doorgereisd en de planten die we er toen hadden gevonden, was deze dag niet zo succesvol geweest. We besloten daarom al onze energie op de volgende dag te richten die er alleszins veelbelovend uit zag: we zouden de pas oversteken richting Camargo om dan via de vallei van de Rio Tumusla het plaatsje San Pedro te bereiken dat op de hoofdweg naar Camargo ligt. Uit onze herinneringen van vier jaar te voren wisten we dat het een ruige maar fantastische tocht zou zijn.

Trichocereus tacaquirensis in
habitat noordoostelijk van
Cataguiata

Typische habitus van *Parodia maasii*. De planten zijn dicht bedoord en blijven gedrukt bolvormig

Het dorp Cotagaita geeft een indruk van verval en verlatenheid. Het sociaal dynamisme schijnt er de wijk te hebben genomen. Na enig zoeken vonden we een primitief onderdak. Er was al onmiddellijk belangstelling van verscheidene inwoners om de volgende dag te kunnen meereizen naar Potosi of Tupiza. Toen ze hoorden dat we slechts naar het onbetekenende Camargo reisden, dropen ze af. Transportmogelijkheden zijn niet zo voor de hand liggend op het platteland van Bolivia. Een veilige parkeermogelijkheid voor de auto scheen in het dorp niet voorhanden, dus zou deze tijdens de nacht op straat moeten blijven. Dit stemt ons altijd onbehaaglijk en we proberen het zoveel mogelijk te vermijden: Uit vroegere ervaringen wisten we maar al te goed dat diefstal van auto-onderdelen een gewone zaak is. Maar met luide stem verzekerde ons de hoteleigenaar: "I no pasa nada aqui!" (hier gebeurt niets), wat ons enigszins geruststelde. Toch raadde hij ons voorzichtigheidshalve aan het reservewiel in het hotel in veiligheid te brengen. Het nichtje van de man was nieuwsgierig naar de "gringos" en kwam aarzelend op ons pover kamertje een praatje maken. Ze was nog een kind en had mooie uitgesproken indiaanse trekken.

Ze vertelde ons over haar familie en vroeg waarom mijn haren en baard blond waren. Ze had al vlug in de gaten dat we rum in onze coca-cola mengden en haar reactie was verbazingwekkend. We kregen te horen dat ze een "hermana de Dios" was (een secte die o.a. het drinken van alcohol verbiedt) en dat we ons best zo vlug mogelijk zouden bekeren want dat we anders als straf zouden branden als "gasolina" (benzine). In het dorp was slechts elektrisch licht van 19.30 tot 21.30 uur, doch voor het licht uitging waren we al in een diepe slaap. Tijdens de nacht werden we gewekt door een bende brallende dronkelappen die in de doodse stilte van het volkomen duistere dorp zwierven. "I vamos a buscar otra tierra!" (wij gaan een ander land zoeken) werd er gebruld en gezongen, wat extra werd onderstreept door geklop en gerammel op schuttingen en poorten. Door een raampje hield ik angstig de in het duister nauwelijks zichtbare auto in de gaten, maar om de een of andere reden schenen ze die te ontzien. De zon scheen prachtig de volgende dag. We gebruikten een karig ontbijt aan een gammeltafeltje op straat en sloegen het dorpsleven gade. Er hing een vreemde ingetogen stilte die alleen nu en dan ver-

Parodia obtusa groeit zuilvormig en heeft een meer open en zwaardere bedoorning

broken werd door mensenstemmen. Het babbelzieke nichtje vertrok naar school. We verlieten het dorp in noordelijke richting. Op de meest nabije pashoogte op de weg naar Potosi reden we rechtsaf, de weg op naar Camargo. Een bedenkelijke weg: smal, onbetrouwbaar, kronkelig en bijwijlen zeer steil. De vele bloeiende *Trichocereusen* boden een schitterende aanblik. Daar het nog vroeg in de morgen was, waren de grote witte bloemen van deze nachtbloeiers nog volkomen intact. De frisse scherpe berglucht was zeer weldadig en de blauwige vergezichten waren prachtig. *Platyopuntia sulphurea* spreidde overal zijn grote gele bloemen tentoon samen met *Cumulopuntia boliviana* (S.-D.) Ritt. In hoger gelegen gebieden, rond de 3000 m, zagen we tussen de schaarse struikbegroeiing de grote goudgeel warrelig bedoornde bolvormen van *Parodia maassii* (Heese) Berg. We hadden deze planten tijdens de voorbije dagen reeds bij duizenden kunnen waarnemen in de hoger gelegen gebieden van Zuid-Bolivia. *P. maassii* is in de natuur de meest verspreide Parodia-soort. Om deze planten te zien bloeien waren we te vroeg: *P. maassii* is een zomerbloeiër die zijn oranjerode bloemen pas tentoon spreidt in januari-februari. Uiteindelijk kwamen we

op een volkomen vlak hoogteplateau dat het merkwaardige uitzicht bood van een Afrikaanse savanne: de vegetatie werd bepaald door verspreid staande parasolvormige acacia's met daartussen hier en daar grote vertakte exemplaren van *Oreocereus celsianus* (Lem.) Kupp. Laatstgenoemde planten groeiden hier uit tot reusachtige exemplaren, veel groter dan zoals men deze planten meestal ziet in de natuur. Wellicht stonden Backeberg dergelijke planten voor ogen toen hij zijn *Oreocereus maximus* Backbg. beschreef, doch die uiteindelijk wel standplaatsvormen van *O. celsianus* zullen zijn. De zanderige weg doorsneed nu kaarsrecht het savanneland-schap. Hier en daar kruisten enkele stuks vee de weg. We hielden herhaaldelijk halt om in het vlakke landschap naar de kleine *Weingartia pygmaea* Ritt. te zoeken, een miniatuurcactusje dat hier zijn natuurlijk groeigebied zou hebben. Ons langdurig speurwerk leverde niets op. Dit was des te meer frustrerend daar we de dag voordien in de Pampa de Mochara, een qua uitzicht gelijkwaardig gebied, vergeefs hadden gezocht naar *Weingartia kargliana* Rausch, eveneens een mini-cactusje en waarschijnlijk identiek aan eerstgenoemde soort. In de plaats daarvan vonden we een kleine zwaar bedoornde *Lobivia*, vermoedelijk

Lobivia lateritia var. *cotagaitensis* Rausch. Naarmate we verder afdaalden naar San Pedro werden deze planten talrijker en meer zuilvormig. Beneden in de vallei van de Rio Tumusla zouden we zelfs vormen vinden met een lengte van 50 cm! In deze lagere gebieden hebben de planten het typische uiterlijk van *Lobivia lateritia* (Guerke) Br. et R. De kleine bolvormige *Lobivia* op de hoogvlakte bij Cotagaita is dus een *Lobivia lateritia* aangepast aan het leven op grote hoogte.

Bij het verlaten van de hoogvlakte veranderden de vegetatie en het landschap zeer sterk. De golvende vergezichten waren adembenemend. De weg slingerde zich op grote hoogte langs hellingen en door ondiepe valleien. Van menselijke bewoning was geen spoor. De hellingen waren schaars begroeid met lage grillig vertakte struiken met een typisch gladde groene schors die deze planten in staat stelt ook in bladloze toestand aan fotosynthese te doen. Tussen deze struiken waren her en der verspreid *Trichocereus tacaquirensis*, *Oreocereus celsianus* en de aantrekkelijk bruinrood bedoornde *Cleistocactus tupizensis* (Vpl.) Backbg. te zien. Een aparte verschijning was de laagblijvende, grote groepen vormende, goudgeel bedoornde *Trichocereus camarguensis* Card. Deze planten waren mij niet onbekend. Toen ik evenwel in 1988 de eerste keer in Bolivia was kon ik deze verrassend mooie planten niet thuisbrengen daar ze toen niet bloeiden. Slechts bij thuiskomst en met de hulp van allerlei informatiebronnen konden de planten toen worden geïdentificeerd. Ook nu bloeiden de planten niet, maar de korte slanke zuilen stonden vol met bruinwollige bloemknoppen. De kans zat er dus in dat ik ze op deze reis zou zien bloeien. En inderdaad, ongeveer een week later zagen we de planten in volle bloei in de vallei van de Rio San Juan nabij het plaatsje Carrizal.

Het is verwonderlijk dat zulke kleine slanke planten dergelijke reusachtig witte bloemen kunnen voortbrengen.

Onze aandacht werd nu getrokken door kleine groepen schitterend goudgeel bedoornde bolvormige planten. We stonden hier voor een indrukwekkende robuuste *Parodia*-soort, vermoedelijk *Parodia obtusa* Ritt. Oudere planten groeiden zuilvormig uit en bereikten daarbij 40 á 50 cm hoogte. De planten verkeerden in het prille begin van hun bloeiperiode: de citroengele halfgeopende bloemknoppen waren duidelijk zichtbaar in de witwollige plantenkoppen.

Enkele kilometers verder stuitten we bij een bergkam op een grote populatie van *Weingartia fidaiana* (Backb.) Werd. die zich uitstreckte over verschillende hellingen. *W. fidaiana* is een zeer typische, fors uitgroeiende, strogeel borstelig bedoornde plant, die op latere leeftijd licht zuilvormig gaat uitgroeien. Het was een fantastisch gezicht deze aantrekkelijke planten hier zo talrijk te zien. We bevonden ons op een hoogte van ongeveer 3200 m en begonnen aan een voettocht waarbij we schitterende planten vonden van *Weingartia fidaiana*, *Lobivia lateritia*, *Parodia obtusa* en *Cleistocactus tupizensis*. Het bergland en de uitzichten rondom waren van een grote schoonheid. Er heerste een volkomen stilte en rust.

Nu wachtte ons de zenuwslopende afdaling naar de Rio Tumusla. Langs een angstwekkend smalle weg naast gapende afgronden ging het via ontelbare haarspeldbochten steil naar beneden. De rivierbedding leek wel loodrecht onder ons te liggen. De spanning ten spijt genoten we van grandioze uitzichten. De hitte van de vallei werd voelbaar toen we de rivier naderden. We passeerden nu verschillende dorpjes waarvan de huizen en kerkjes opgetrokken waren in adobe en metalen golfplaat. Ook

in de vallei bleef de weg ellendig: vaak was hij niet meer dan een smalle rotsrichel tussen de muur van de bergwand en de afgrond van de Rio Tumusla. Door gebrek aan geëigend materiaal wordt het steenpuin van lawines nauwelijks of niet geruimd, zodat men vaak willekeurig over het puin zijn weg moet zoeken. We genoten van een eenvoudige doch smakelijke lunch onder een grote acacia-boom in het gezelschap van een kleurrijke visvangende vogel en enkele nieuwsgierige ezels. Tijdens de verdere tocht zagen we duizenden exemplaren van *Parodia obtusa* onbereikbaar groeiend op de steile bergflanken van de vallei.

Tot onze opluchting bereikten we uiteindelijk de vallei van de Rio Camargo en het plaatsje San Pedro. Deze vallei kent een

droog en heet klimaat. Het is een gebied waar op bescheiden schaal aan wijnbouw gedaan wordt.

Het landschap in de vallei van de Rio Camargo is zeer typisch: het wordt bepaald door schuin oplopende terrassen en door de overheersend rode kleur van het gesteente. De naar de zon gerichte terrassen zijn zeer rijk aan cactussen. *Parodia camargensis* Buin. en Ritt. met bloemen variërend van helgeel over oranje tot rood groeit er overvloedig. Verder vonden we er laag uitgroeiende zwaar bedoornde vormen van *Lobivia lateritia*, de geelbloeiende groepvormende *Weingartia cintiensis* Card. en enkele zeldzame exemplaren van een onbekende *Echinopsis*.

Van Akenstraat 66 B-1850 Grimbergen België.

SUCCULENTA IN 1995

Uw tijdschrift zal in 1995 goeddeels hetzelfde blijven. Wel hopen dat wij de toezeggingen om in ons blad te schrijven, gedaan door een aantal leden bij het invullen van het enquêteformulier, in daden worden omgezet.

De kleur van de omslag zal niet meer wisselen per nummer, doch per jaargang. Hiermede wordt onder meer bereikt, dat in de komende jaargang nog meer kleurenfoto's kunnen worden opgenomen.

Er zal een serie van start gaan over het geslacht *Thelocactus*, geschreven door de leden van de desbetreffende studieclub, te weten (alfabetisch) Wim Alsemgeest, Rob Bregman en Rikus van Veldhuisen. Gezocht wordt naar een manier, u sneller te informeren over belangrijke publikaties en berichten uit andere bladen. Als dit slaagt, vervallen de gebruikelijke lectuuroverzichten. Deze laatste overzichten worden echter nog tenminste tot en met de jaargangen 1994 gepubliceerd. Zo blijven wij werken aan uw, hopelijk toenemend, leesgenot.

IN STAND HOUDEN DOOR TE KOPEN

CANTE A.C. EN "COMPRAR PARA CONSERVAR"

Charles Glass

Over natuurbehoud wordt niet alleen gesproken maar er wordt ook actief aan gewerkt. Het hier beschreven particuliere initiatief biedt, binnen de bescheiden wereld van de succulente planten, onze leden een goede gelegenheid tot het stellen van een daad!

Zoals de meeste "Cactofielen" nu wel weten is CANTE A.C. een particuliere Mexicaanse organisatie en wel een rechtspersoon zonder winstoogmerk. Zij is geheel gewijd aan het behoud van vele zaken, waaronder planten, speciaal cactus- en andere succulente planten.

"CANTE" is een woord van de Chichimeca-indianen en betekent "levenschenkend water" of wat minder poëtisch gewoon een "Ojo de Agua", letterlijk "een oog van water" of wel een bron. Enkele jaren geleden kocht CANTE een, meerdere hectaren groot, terrein juist ten noorden van de stadsgrens van het koloniale plaatsje San Miguel de Allende, een "artiesten-gemeenschap" in het centrum van de staat Guanajuato om hier een botanische tuin te vestigen. Ik had het grote geluk, de mensen van CANTE te ontmoeten op het moment, dat het werk op dit schitterende landgoed begon. Ik nam deel aan de inwijdingsplechtigheden, die plaats vonden op de dag van de totale

Mammillaria albiflora op de vindplaats.
Foto's van de schrijver.

Bloeiende *Mammillaria albiflora* in cultuur.

zonsverduistering op 11 juli 1991. De in eigendom verkregen tuin omvat de inheemse groeiplaats van 5 soorten *Mammillaria*'s: *M. magnimamma*, *M. rettigiana*, *M. unicata*, *M. wildii* en *M. zephyranthoides*. Ook groeit er een *Stenocactus* soort, *Ferocactus latispinus*, *F. hystrix*, *Coryphantha elephantidens*, *Myrtillocactus geometrizans*, *Isolatocereus dumortieri*, *Opuntia imbricata*, *O. robusta*, *O. tomentosa* en *O. streptocarpa*. Daarnaast van de andere succulenten *Agave applanata*, *Dasylyrion acrotrichum*, *Echeveria platyphylla*, *Sedum ebracteatum*, een *Villadia* soort, *Jatropha dioica*, *Ipomea arborescens* en diverse soorten *Portulacaceae*.

CANTE bezit eveneens een reservaat van meer dan honderd hectaren in het ten zuidoosten van San Miguel gelegen Los Picachos gebergte. Dit "La Cañada de los Pajaritos" (de bergkloof van de vogeltjes) bevat een eikenbos met zeven soorten inheemse eiken en bovendien een *Ferocactus*, *F. macrodiscus*, de eerder genoemde *Mammillaria*'s en ook *M. densispina*, *M. kewensis*, *M. gigantea* en enkele soorten *Coryphantha*'s. Ook groeien er *Echeveria subrigida*, *Sedum griseum*, *S. moranense*, *Senecio praecox* en verschillende andere soorten in aanvulling op die er in de tuin

groeien. Daarom zijn de botanische tuin en de "Cañada de los Pajaritos" in de ware zin natuurreservaten, iets wat maar van weinig botanische tuinen gezegd kan worden.

Misschien is het dit ook wel, wat ons op het idee bracht een poging te wagen meer land te kopen, dat niet noodzakelijk aan onze botanische tuin behoeft te grenzen, maar waar zich in stand te houden populaties van verschillende soorten en variëteiten cactussen en andere succulenten bevinden. Allereerst zochten we steun bij het Amerikaanse tijdschrift (*American Cactus & Succulent Journal*). Dit leverde een goed resultaat op. Met voldoende bijdragen uit de Verenigde Staten, Mexico en Frankrijk, dank zij de steun van A.R.I.D.E.S. (de Franse vereniging), werd 5 hectaren land (12,5 acres) gekocht, dat het grootste deel van de thans bekende groeiplaats van *Mammillaria (herrerae var.) albiflora* omvatte. Het betrokken terrein werd aangeboden voor agrarische doeleinden en het hoofddoel was dan ook de groeiplaats te beschermen tegen de wijziging van bestemming. Deze grond vormt nu een deel van de botanische tuin en we zijn nu bezig met de studie van de populaties van de zeldzamere soorten, die

hier voorkomen.

Wij hebben het programma "Comprar para conservar" geïntroduceerd met de stelling: Als U zich afvraagt, wat U kunt doen om bij de instandhouding van de groeigebieden te helpen, dan is hier een gelegenheid!

Help ons om groeigebieden van zeldzame succulenten, die door wijziging van bestemming of door excessief verzamelen bedreigd zijn, te kopen. Verschillende cactus- en succulentenverenigingen, zoals Succulenta, Kaktusy, The British Cactus & Succulent Society etc. en personen uit de gehele wereld hebben interesse getoond in dit doorlopende programma. Het gebruik van de grond wijzigt zich in Mexico erg snel. Hoewel ons nog geen uitgestorven soorten bekend zijn, kan de situatie op alarmerend snelle wijze veranderen als wij niet in actie komen. Dit gaat niet altijd zonder problemen en het werk is soms moeilijk, bijvoorbeeld het natrekken van de eigendom van een gewenst stuk land. Heel vaak is het "Ejido" land, onteigende grond van de oude, grote haciënda's. Na de revolutie werd de grond overgedragen aan de campesinos (boeren) die het bewerkten hadden, onder het voorbehoud dat het land niet mocht worden verkocht. Mogelijk verandert dit nu, hoewel er tegen deze

verandering weerstand bestaat. Een voorbeeld van "Ejido" land dat wij wilden kopen om zeldzame soorten succulenten te beschermen is een groeiplaats in Nuevo Leon met *Pelecyphora strobiliformis*, *Turbinicarpus subterraneus* var. *subterraneus*, *T. pseudopectinatus* en *Mammillaria albicoma* tussen de vele andere soorten.

"Ejido" land is waarschijnlijk ook een vindplaats in de staat Puebla met een grote populatie van *Mammillaria napina* en *M. (Solisia) pectinifera*. Nog een ander is de groeiplaats van *Mammillaria mathildae*, die onbetwistbaar snel deel gaat uitmaken van de stad Querétaro, die snel uitbreidt in de richting van de enige bekende vindplaats van deze soort.

In deze gevallen is de belangrijkste bedreiging de wijziging in de bestemming van het terrein. Een andere situatie doet zich echter voor in de omgeving van de stad Tula in Tamaulipas, waar de zeldzame *Ariocarpus agavoides* groeit en ook de nog zeldzamer *Turbinicarpus* ofwel *Gymnocactus (Thelocactus) ysabelae*, die eigenlijk onbekend is en nauwelijks in cultuur voorkomt. De *Ariocarpus* is plaatselijk al meer dan 50 jaar commercieel geëxploiteerd, maar kan nog steeds gevonden worden op de type-standplaats even buiten

Bloeiende *Mammillaria herrerae* in cultuur.

Tula. De toestand van *Turbinicarpus* is kritischer. Te veel werd verzameld en nog maar weinig is over op de enig bekende groeiplaats even buiten Tula. Het is niet onmogelijk, dat als dit artikel verschijnt alle planten reeds illegaal zijn verzameld en uit het land gesmokkeld. Onlangs werd een Oostenrijkse verzamelaar op het plaatselijke vliegveld aangehouden, die 4 koffers met onder andere 250 stuks van de zeldzame *Ariocarpus fisseratus* var. *hintonii* uit San Luis Potosi wilde meenemen. Wij doen ons best de lokale - en federale autoriteiten op hun hoede te laten zijn voor de bedreiging van deze zeldzame en begeerde plant in de hoop, dat het mogelijk is de weinig overgebleven exemplaren te redden. Verzamelaars bezoeken Tula bij voorkeur in November en December want dan staat *Ariocarpus* in bloei. Hopelijk zijn er na het seizoens-tourisme nog planten van *Turbinicarpus ysabelae* over, zodat we een blijvende oplossing kunnen vinden in samenwerking met het lokale bestuur, de rijksuniversiteit en de overheidsdiensten SEDESOL en SARH. Onze hoop is dit terrein te kunnen kopen en het toegankelijk te maken als een touristische attractie, waar de planten kunnen worden bekeken, gefotografeerd doch niet kunnen worden gestolen. Tegelijkertijd werkt CANTE aan het voortplanten van zeldzaam materiaal dat nog niet in de handel is, zoals *Turbinicarpus ysabelae*, *Geohintonia mexicana* en *Aztekium hintonii*. Zij hoopt in staat te zijn, deze planten aan de verzamelaars over de gehele wereld te kunnen aanbieden in de vorm van in cultuur gekweekt, legaal materiaal als alternatief voor het verzamelen uit het wild. Wij nodigen een ieder uit, die geïnteresseerd is in het behoud van cactussen en andere Mexicaanse succulenten in de vrije natuur, ons te helpen door hun bijdrage aan CANTE A.C. (adres zie onder) over te

maken met de vermelding "Comprar para Conservar". Wij garanderen, dat alle ontvangen gelden gebruikt zullen worden voor de aankoop en bescherming van groeiplaatsen van zeldzame of bedreigde cactussen en andere succulenten en dat de gevers geïnformeerd zullen worden over de besteding van hun gaven.

Mesones 71, San Miguel de Allende, Guanajuato 37700, México.

Vertaling: J. van Alten

NASCHRIFT

Niet alle leden zullen in staat zijn om de bescherming van vindplaatsen daadwerkelijk te steunen door middel van het overmaken van een bijdrage. Veelal zullen de kosten van overmaken hoger zijn dan het bedrag, dat men hiervoor missen kan. Als men beseft, dat het verwerven van de vindplaats van *Mammillaria albiflora* (5 hectaren) Fl 9000 gemoeid was, dan moet binnen het bereik van Succulenta iets moois liggen en daarvoor is (gemiddeld) niet meer dan f 5,= per lid nodig. Wilt U met ons een daad stellen op het gebied van actief natuurbehoud in het algemeen en dat van succulente planten in het bijzonder, stort dan een bedrag van Fl 5,= (iets meer mag ook, als dat gemist kan worden) op een van de rekeningen van Succulenta, te weten:

Postgiro 680596 (Nederland),
000.1141809-22 (België) of bij de
AMRObank 55.32.38.981 (Nederland),
15.65.907/019 (Blz 390.10200 Aachen)
Duitsland. Schrijft u wel onmiddellijk een overschrijvingsformulier uit, vóór u het vergeet. Wij houden u op de hoogte over het verloop van deze actie. Vanuit Mexico hoort u t.z.t. over de bestemming van uw steun. Laten wij samen een daad stellen!

Het bestuur van Succulenta.

TIJDSCHRIFTEN

KAKTEEN UND ANDERE SUKKULENTEN

KuaS 44 - 7 [juli 1993]

De frontpagina van deze aflevering wordt gesierd met een zestal bloeiende *Coryphantha*'s. Aan dit geslacht wordt een artikel gewijd door E. Kleiner.

W. Mielke laat zien hoe men in Zweden kleurrijke mozaïeken aanlegt met behulp van succulenten. H. Fürsch vraagt zich af wat *Echinocereus russchanthus* voorstelt. R. Bauer is toe aan deel 2 van zijn artikel over de verwantschapsgroep rond *Rebutia heliosa*. H. Regnat brengt deel 8 van zijn serie over de noordamerikaanse *Crassulaceae*. Dit deel handelt over *Sedum*. De nieuwbeschrijving van *Coleocephalocereus pluricostatus ssp. uebelmanniorum* wordt gepresenteerd door P. Braun en E. Esteves Pereira.

Gymnocalycium spagazzinii, *Lophophora diffusa*, *Turbinicarpus schmiedickeanus var. gracilis* en *var. klinkerianus* en *Hechtia montana* worden deze maand aan de cactuscartotheek toevertrouwd.

KuaS 44 - 8 [aug. 1993]

Escobaria cubensis is op de titelpagina van dit nummer afgebeeld. K. Zimmer bericht in woord en beeld over curieuze groeivormen van *Graptopetalum bellum* [bij velen beter bekend onder de naam *Tacitus bellus*].

Alweer een nieuwe *Turbinicarpus*. Deze maal *T. pseudomacrolele var. sphacelatus*, gepubliceerd door L. Diers en G. Frank.

W. Burow vraagt zich af of *Mammillaria pseudocrucigera* een goede soort is en komt tot de slotsom, dat deze plant niet

meer is dan een vorm van *M. sempervivi*. M. Föger is toe aan deel 2 van zijn beschouwingen over de taxonomie van de *Cactaceae*. W. Barthlott schrijft een 'in memoriam Kurt Petersen'. Over *Escobaria missouriensis* en andere *Neobesseyia*'s (merkwaardige titel overigens) schrijft V. Sedivy. E. en W. van Heek berichten over hun bezoek aan Cuba en de daar groeiende Melo's en andere cactussen.

H.J. Wittau en G. Winkler stellen *Lobivia thionantha var. chionantha* R22 (een plant, die wij nog dikwijls onder de geslachtsnaam *Acanthocalycium* tegenkomen) voor. M. Weisbarth houdt zich onledig met het vraagstuk hoe aan soortecht zaad te komen. Deze maand in de cactuscartotheek *Echinocereus engelmannii*, *Freilea mammifera*, *Turbinicarpus schmiedickeanus var. macrochele* en *var. schwarzii* en *Crassula sarcocaulis var. mulanjeana*.

KuaS 44 -9 [sept. 1993]

Matucana myriacantha is deze maand op de voorplaat afgebeeld, terwijl A. Meininger een bijdrage aan deze soort wijdt.

W. Rauh stelt *Kalanchoe bogneri*, een nieuwe soort uit het westen van Madagaskar, voor. R. Stanik en A. Lux geven hun observaties aan *Coryphantha neglecta* op de natuurlijke groeiplaats.

P. Mangutsch laat een aantal schitterende hybriden zien. Over de taxonomische status van *Lithops olivacea var. nebrownii* schrijft R. Heine.

J. Verduzco & M. Zachar zijn toe aan deel 2 van het verslag van hun strooptochten in Hidalgo en Queretaro. V. Sedivy publiceert het tweede deel van zijn beschouwingen over *Escobaria* en *Neobesseyia*. H. Regnat vervolgt zijn relaas over *Sedum* in de serie

over de Noordamerikaanse *Crassulaceae*. H.W. Gentry wordt herdacht door B. Ullrich.

Deze maand biedt de cactuscartotheek *Echinocereus adustus*, *Neolloydia subterranea* met de *var. zaragosae* en *Rebutia tarijensis*.

KuaS 44 - 10 [okt. 1994]

Astrophytum myriostigma in habitat siert de omslag van dit nummer. Hoock wijdt een artikel aan deze soort. Schätzle vond een gezamenlijke groeiplaats van *Astrophytum senile* en *A. coahuilense* en bericht daarover. Rauh & Petignat geven de nieuwbeschrijving van *Euphorbia spinicapsula* uit Madagascar.

Gerloff bericht over de vernietiging van de typevindplaats van *Notocactus uebelmannianus*. Hofacker was op Isla Margarita en onderzocht de cactusflora aldaar. Kleiner houdt zich bezig met grote en kleine Agaves.

Deze maand in de cactuscartotheek *Gymnocalycium denudatum*, *Opuntia arenaria*, *Rebutia brunescens* en *Agave colorata*.

KuaS 44 - 11 [nov.1994]

Sclerocactus parviflorus is op de titelpagina van deze aflevering afgebeeld. De bijdrage van Eckert handelt over geelbloeiende *Trichocereus*-hybriden. Gilmer bericht over de toevallige ontdekking van een groeiplaats van *Lobivia famatimensis*. Schmied's bijdrage handelt over winterharde cactussoorten. Barthlott & Supthut waren bij het 60-jarig jubileum van de bekende 'Jardin exotique' in Monaco. Regnat is toe aan deel 9 van zijn artikelenreeks over de Amerikaanse

Crassulaceae. Deze keer het genus *Villadia*.

Mammillaria voburnensis var. gerhardii wordt nieuw beschreven door Diers.

Van Heek & Strecker waren op de groeiplaats van *Uebelmannia pectinifera var. pectinifera* [HU 280]. Over de problematiek rond virusinfecties bij cactussen handelt een opstel van Antesberger.

Notocactus arnostianus, *Opuntia basilaris*, *Uebelmannia flavispina* en *Agave horrida* deze maand in de cartotheek.

KuaS 44 - 12 [Dec.1994]

Op de omslag van dit nummer staat een fraaie foto van *Orbeopsis caudata ssp. rhodesiaca*.

Stanik en Lux reizen door Mexico en berichten over hun belevenissen tussen Cadereyta en Zimapan.

Richter was op Lanzarote en zag daar verschillende succulenten.

Alweer een nieuwe plant: *Arrojadoa eriocaulis var. rosenbergiana*, beschreven door van Heek & Strecker. Wittau & Winkler schrijven een stuk over *Lobivia haematantha var. elongata* (+ fraaie foto). *Echinocereus toroweapensis* wordt door Fuersch tot soort verheven (eerder een variëteit bij *E. triglochidiatus*).

Antesberger schrijft een stukje over differentiatie bij plantencellen, speciaal die van cactussen.

Fritz geeft een met vele foto's verluchte studie over *Sulcorebutia menesesii var. kamiensis*. Ook Müller was op de Canarische eilanden en geeft zijn impressies. In de cartotheek deze keer *Cipocereus minensis*, *Pyrrhocactus dimorphus*, *Rebutia heliosa var. condorensis* en *Micranthocereus albicephalus*.

Ton Pullen.

IN-VITRO VERMEERDERING

WEEFSELKWEKVERMEERDERING VAN BRACHYSTEMMA AUSTRALE EN CEROPEGIA RINGOETII

Robert Wellens

In-vitro vermeerdering van planten is inmiddels een wereldwijd begrip geworden. In zogenaamde 'lage-loon-landen', zoals India, Polen en Rusland schieten grote weefselkweekbedrijven als paddestoelen uit de grond. Er worden voornamelijk voor de sierteelt bestemde planten vermeerderd, hoewel deze methode voor veredelingsdoeleinden ook vaak aangewend wordt bij groenten en akkerbouwgewassen.

In eerdere artikelen in Succulenta schreef ik over mijn ervaringen met cactussen in-vitro. Verbeteringen aan beschreven technieken vanuit de literatuur bleken te resulteren in goede vermeerderingen en inmiddels hebben de eerste *Solisia pectinata*'s gebloeid en zaad gezet: een cyclus is voltooid.

Mijn liefde voor cactussen en vetplanten stopt echter niet bij stekeligheden, maar is er ook voor caudexvormende planten. Vandaar ook mijn grote belangstelling

voor de interessante artikelen van Peter Knippels over caudiciforme succulenten. Afgelopen zomer reisde ik naar een bekende kwekerij van deze planten, even over de grens bij Roermond, en trof daar een weelderige collectie caudiciforme planten aan. Ik stond wederom versteld van de mogelijkheden van moeder natuur. Mijn oog viel op twee op dat moment nog kleine caudexplantjes, te weten *Brachystelma australe* (ES 1986) en een mij onbekende Ceropegiasoort: *C. ringoetii* (schijnbaar afkomstig uit Tanzania).

De plantjes waren minuscule pronkstukjes en ondanks de toch behoorlijke prijskaartjes werden ze mijn bezit.

Tuis gekomen kwam alweer de gedachte bij mij op aan in-vitro vermeerdering. Zou dat bij deze plantjes ook lukken?

Veel ervaring had ik niet met caudiciforme planten, maar vol goede moed ging ik aan de slag en ging zoeken in de mij ter beschikking staande literatuur over in-vitro vermeerdering van caudexplanten.

Veel vond ik niet en al snel bleek, dat ik deze keer mijn eigen fantasie moest aanspreken.

De door mij geteste methode is waarschijnlijk nog het meest te vergelijken met in-vitro vermeerdering van de aardappel, waarbij axillaire ogen (okselknoppen) worden aangezet tot scheutontwikkeling en de uitgelopen scheutjes weer als uitgangsmateriaal gebruikt worden. Jonge topjes, komend uit de caudex, werden afgesneden en 5 minuten lang ontsmet in huishoudchloor, daarna drie maal gewassen in gesteriliseerd kraanwater.

Nadat het onderste (afgestorven)) deel van de scheuttopjes was afgesneden werden de topjes op een gemodificeerd MS medium geplaatst met toevoeging van 1,0 mg/l BAP, een cytokinine.

Na enkele weken bleken de topjes van zowel *Brachystelma* als *Ceropegia* gestrekt te zijn en was er een kleine, caudexachtige structuur ontstaan aan de onderzijde van de topjes.

Nu werden de axillaire okselknopjes uitgesneden en opnieuw op hetzelfde medium geplaatst, terwijl de oude scheut met enkele okselknoppen werd aangehouden (getopt dus).

Al spoedig ontwikkelden zich nieuwe plantjes en ook de aangehouden scheut gaf nieuwe scheutvorming te zien. Na zo enkele cycli te hebben doorlopen werden de scheuten op bewortelingsmedium geplaatst, te weten MS met als toevoeging 2 mg/l NAA, een auxine.

Nu bleken de scheuten totaal niet te bewortelen, maar ze maakten hun caudex alsmar groter. Er ontstonden ook steeds meer

scheuten aan de bestaande plantjes, maar wortels waren niet te bekennen. Dit laatste is bekend als probleem bij de in-vitro vermeerdering van houtige gewassen.

Na enig experimenteren met andere fytohormonen bleek dat geen enkel hormoon de beworteling stimuleerde, maar, vreemd genoeg, er trad uiteindelijk wel beworteling op op een medium zonder een enkel hormoon!

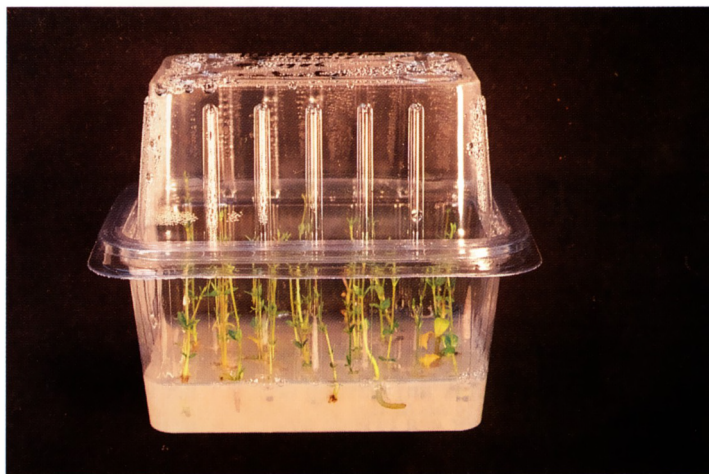
Het bleek, dat de plantjes uitstekend wortelden op 'simpel' MS medium, wat suikers en agar.

De ontstane plantjes werden afgehard onder een plastic kap en opgepot in een mengsel van commerciële potgrond en gewassen zand. De groei was prima en na enkele weken kon de plastic kap van de planten af.

Zo zie je maar weer waar een zaterdagse trip naar Duitsland toe kan leiden, namelijk een in-vitro vermeerderingsprotocol voor twee caudexvormende succulenten. Wellicht deze zomer weer zo'n trip ??

Adres: Sint Felixstraat 13 4411 DB Rilland

In-vitroscheuten van *Brachystelma australe* (ES 1986) na 3 weken cultuur.
Foto van de schrijver

ZO GESCHIEDDE HET

F. van Tricht

Op de Najaarsvergadering van Succulenta in 1993 werd ik voor een tweede periode van drie jaar herbenoemd tot uw voorzitter. Spoedig daarna werd bekend dat ik me had teruggetrokken als voorzitter als gevolg van problemen binnen het hoofdbestuur. De voorjaarsvergadering van dit jaar te Leiden heeft besloten een nieuwe voorzitter te kiezen, zonder zich te verdiepen in de vraag hoe deze bestuurscrisis was ontstaan. Helaas werd geen gehoor gegeven aan verzoeken van enkele afdelingen om een onderzoek naar de achtergronden van deze geschiedenis, de vergadering besloot om een nieuwe voorzitter te kiezen. Toch stelde ik er prijs op de leden van de achtergronden op de hoogte te brengen en een en ander voor toekomstige geschiedschrijvers vast te leggen.

Op 21 juni jongstleden heb ik bij mij thuis (op hun verzoek) gesproken met de twee nieuwgekozen leden van het hoofdbestuur van SUCCULENTA. Het positieve resultaat hiervan is dat het mij thans mogelijk is in ons maandblad enige opheldering te verstrekken hoe het allemaal zo ver heeft kunnen komen. Ik vat dit op als een bescheiden vorm van rehabilitatie. Het is natuurlijk aan u om een eindoordeel te vellen. Ik heb er echter goede hoop op dat dit artikel de gevraagde duidelijkheid zal verschaffen en een einde kan maken aan de kwestie. Bovendien vertrouw ik er op, dat ik hiermee de vreemde indruk kan weg nemen die ontstond toen ik mij eerst op de najaarsvergadering voor een tweede termijn had laten herkiezen en kort daarna het bestuur meedeelde dat ik me als voorzitter zou terugtrekken.

Eerder had ik getracht u die uitleg te geven, omdat Succulenta voor mij geblok-

keerd was, in de vorm van een brief aan alle leden, gericht aan de afdelingen. Daar niet alle leden lid zijn van een afdeling en deze brief ook niet alle leden van de afdelingen bereikt zal hebben gaat deze brief hierbij als bijlage 1 (zie gele pagina's). Een van de belangrijkste punten uit deze brief is het gewraakte voorwoord bij het eerste nummer van de jaargang 1994 van Succulenta. Dit voorwoord is bijgevoegd als bijlage 2 (zie gele pagina's). Er zullen ongetwijfeld kritische leden geweest zijn die na kennisname van mijn brief gedacht zullen hebben 'Waar rook is is vuur'. Met andere woorden er moet toch meer aan de hand geweest zijn dan alleen het niet plaatsen van een voorwoord.

Op de eerste bestuursvergadering na de algemene vergadering in België vernam ik dat de secretaris, die reeds geruime tijd de functie van hoofdredacteur tot zich getrokken had, besloten had mijn voorwoord voor het eerste nummer van de jaargang 1994 van Succulenta niet te plaatsen, omdat hij dat uitgesproken slecht vond. Hierin werd hij door een ander bestuurslid gesteund. Op verzoek van weer een ander bestuurslid werd het voorwoord voorgelezen, het bleek dat de geuite kritiek niet algemeen werd gedeeld. Betreurenswaardig is dat dit alles gebeurd was zonder contact met mij op te nemen. Toen ik stelde dat dit optreden ongetwijfeld repercussies zou hebben, kwamen nog enkele knelpunten uit het verleden naar voren. Deze punten zijn in de notulen van de bestuursvergadering genoemd. Dat deze punten slechts van ondergeschikt belang waren, moge blijken uit het feit dat ze nu naar voren gebracht werden door bestuursleden die mij verzocht hadden me weer voor een tweede

termijn kandidaat te willen stellen.

Het was nu wel duidelijk geworden dat de samenwerking ernstig verstoord was.

Moreel voelde ik me verplicht het belang van de vereniging Succulenta boven alles als eerste in het oog te houden. Een factor die daarbij zwaar woog was het feit dat zowel voeren van het secretariaat als het persklaar maken van ons tijdschrift tegenwoordig met behulp van de computer gebeurt. Ik besloot daarom voorlopig op de achtergrond te treden, suggesties dat ik zou aftreden om gezondheidsredenen of vanwege persoonlijke omstandigheden heb ik van de hand gewezen.

Afgesproken werd dat ik over de wijze en het tijdstip van mijn aftreden de vice-voorzitter schriftelijk zou berichten. Dit is gebeurd waarbij ik onder andere meegedeeld heb te zullen aftreden op de voorjaarsvergadering te Leiden en mij tot dat tijdstip niet met het beleid te zullen bemoeien en bij bestuursvergaderingen niet aanwezig te zullen zijn. Dit om de situatie niet te laten escaleren.

Wie schetst mijn verbazing toen het in het eerstvolgende nummer van Succulenta achter de functie voorzitter 'vacant' vermeld stond. Mijn ergernis daarover heb ik telefonisch kenbaar gemaakt aan de beide andere aftredende bestuursleden die mij toezegden dit punt op de eerstvolgende bestuursvergadering te zullen bespreken. Beiden hebben mij na deze vergadering gebeld en excuses aangeboden voor deze kwetsende onzorgvuldigheid, wederom een solistische actie van hetzelfde bestuurslid. Ook deze pijnlijke misgreep was niet meer te herstellen.

Pas na dit incident heb ik de brief aan de afdelingen geschreven en ondertekend met 'Uw toegenegen voorzitter' omdat ik dat volgens de gemaakte afspraak nog steeds was.

Om de voor de vereniging SUCCULENTA

zo belangrijke viering van het 75-jarig jubileum op geen enkele wijze met deze kwestie te belasten had ik besloten daar niet bij aanwezig te zijn. Een besluit waarvan u mag aannemen dat het mij moeite gekost en pijn gedaan heeft. Dit werd nog onderstreept toen ik enkele dagen voor het feest 'namens u' per post een boekenbon toegezonden kreeg. Dit was voor mij het genadeschot! De bon heb ik per kerende post geretourneerd, mijn manier om scheidende bestuursleden te bedanken was een andere, zoals u bekend zal zijn. Gelukkig is deze tumultueuze slotfase van mijn voorzitterschap niet de enige herinnering. Ik kan op de eerste periode van mijn voorzitterschap met meer genoegen terugkijken, ik noem de vele contacten met de afdelingen, onze gesprekken met leden en bestuurders bij bezoeken aan beurzen en de bereikte resultaten in de vereniging. Hierbij denk ik onder andere aan de modernisering van ons tijdschrift, de correspondentie-kaarten, het Beleidsplan 2000, onze geslaagde deelname aan de Floriade, de speciale Floriade-enveloppe, de nieuwe handleiding, enz. Dit alles heeft mij mijn taak met vreugde doen vervullen, met als enig doel het bevorderen van de onderlinge saamhorigheid ten bate van onze gezamenlijke liefhebberij. Gaarne had ik mijn belofte u ook de komende periode te zullen dienen gestand gedaan, maar dat was mij niet gegeven. Ik wens mijn opvolger veel sterkte en wijsheid toe. Ik wil u allen danken voor het vertrouwen, de steun en het respect dat ik van u heb mogen ondervinden. Mijn bijzondere dank gaat uit naar de afdelingen en afzonderlijke leden die mij in de afgelopen periode persoonlijk benaderd hebben.

Uw toegenegen Frits van Tricht

Bachstraat 3, 5283 KK BOXTEL

Buiten verantwoordelijkheid van de redactie

Inhoud

Euphorbia's van Madagascar Peter Knippels	247
Tijdschriften: Internoto 1992 Jan Jaap de Morree	257
Bezitsverbod van bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten Joop van Alten	258
Numero Debilitas Gerard de Lange	261
Overzicht van de cactussen der Nederlandse Antillen P. Wagenaar Hummelinck	264
Een maatjete groot 6. Echinocactus ingens Ton Pullen	273
Een prettige virusinfectie E. Janssen	275
Vragen van lezers Ludwig Bercht	276
Bolivia herinneringen I Frank Vandenbroeck	277
Succulenta in 1995 De redactie	281
In stand houden door te kopen Charles Glass	282
Tijdschriften: KuaS 1993 Ton Pullen	286
In-vitro vermeerdering Robert Wellens	288
Zo geschiedde het Frits van Tricht	290

Bij de voorplaat:

Leuchtenbergia principis
Zie het artikel over het bezitsverbod van bedreigde
uitheemse plant- en diersoorten op pagina 258.

Foto: Joop van Alten